

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 23 maj 1936 kl. 1 e. m.

Utlåtande angående regleringen för budgetåret 1936/1937 av utgifterna under riksstatens fjärde huvudtitel, innefattande anslagen till försvarsdepartementet.

(1:a avd.)

A. FÖRSVARSDEPARTEMENTET.

1:o **Försvarsdepartementet: Avlöningar.** Uti den till riksdagen avlåtna, den 3 januari 1936 dagtecknade propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1936/1937 har Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag (punkt 1, sid. 5—6), föreslagit riksdagen att dels godkänna i nämnda statsrådsprotokoll upptagen avlöningsstat för försvarsdepartementet, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1936/1937;

dels ock till Försvarsdepartementet: Avlöningar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 303,000 kronor.

Detta ärende kommer att av riksdagen behandlas i annat sammanhang; vilket härmed

anmäles.

2:o **Försvarsdepartementet: Dyrtidstillägg.** I fråga om Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 2, sid. 6) avgiver utskottet framdeles under riksdagen utlåtande; vilket härmed

anmäles.

3:o **Försvarsdepartementet: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, sid. 6—7) — vilket innebär en sänkning med 2,000 kronor i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarsdepartementet: Omkostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 73,000 kronor.

B. LANTFÖRSVARET.

Avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.

4:o) **Avlöning till personal vid arméförvaltningen.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, sid. 8) att med godkännande av vid återopade statsrådsprotokollet fogat förslag till stat för arméförvaltningen, att tillämpas under budgetåret 1936/1937, till avlöning till personal vid arméförvaltningen för samma budgetår anvisa ett förslagsanslag av 576,500 kronor.

Uti en inom andra kammaren av herr *A. Meyerhöffer m. fl.* väckt motion (nr 434) har hemställts, att riksdagen måtte bevilja de belopp, som äskats av armé- och marinförvaltningarna samt flygstyrelsen för reglerandet av utgifterna under riksstatens fjärde huvudtitel för budgetåret 1936/1937.

I fråga om de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

För avlöning till personal vid arméförvaltningen har under förslagsanslaget till avlöning till personal vid arméförvaltningen för budgetåret 1935/1936 anvisats ett belopp av 551,500 kronor. Arméförvaltningen har ej ifrågasatt någon ändring av detta belopp för budgetåret 1936/1937.

I enlighet med av 1935 års riksdag (skrivelsen nr 4, punkt 4) gjort uttalande har departementschefen under anslaget upptagit jämväl medel för bestridande av provisoriskt dyrortstillägg åt arméförvaltningens befattningshavare. Kostnaderna härför hava beräknats uppgå till, i runt tal, 25,000 kronor. Det sammanlagda medelsbehovet till avlöning till personal vid arméförvaltningen har alltså för nästkommande budgetår av departementschefen beräknats till (551,500 + 25,000 =) 576,500 kronor. I anslutning härtill har upprättats förslag till ny stat för arméförvaltningen.

Utskottet.

Handläggningen av förevarande motion, såvitt densamma har avseende å lantförsvaret och sjöförsvaret, har synts utskottet böra ske sålunda, att utskottet i vederbörligt sammanhang till prövning upptager med motionen avsedda medelsanvisningar i de fall dessa gå ut på, att högre belopp än som av Kungl. Maj:t under de särskilda anslagen äskats måtte beviljas för nästkommande budgetår. Med denna utgångspunkt ifråga om motionens handläggning kommer utskottet i det följande icke att redovisa motionen i de fall, där yrkandena i densamma sammanfalla med vad av Kungl. Maj:t äskats liksom ej heller i de fall, där yrkandena i motionen innebära anvisande för visst ändamål av lägre belopp än som av Kungl. Maj:t äskats. För flygvapnets vidkommande kommer motionen att av riksdagen behandlas i annat sammanhang.

I detta sammanhang vill utskottet omnämna, att utskottet uppmärksammat, att i samband med propositionen nr 225 angående försvarsväsendets ordnande motionsvis väckts förslag om att övergången till en ny försvars-

organisation skulle i viss utsträckning genomföras redan under budgetåret 1936/1937. I den mån dessa förslag kunna föranleda några mera avsevärda kostnader redan under nämnda budgetår har utskottet icke funnit sig böra nu behandla de anslag, som härav beröras. Däremot har utskottet — såsom av det följande framgår — ansett hinder icke böra möta att behandla övriga anslag.

Kungl. Maj:ts förslag beträffande anslaget till avlöning av personal vid arméförvaltningen har icke givit utskottet anledning till erinran. Härav följer, att utskottet avstyrker den föreliggande motionen, i vad den avser detta anslag, vilken motion här går ut på lägre anslag än Kungl. Maj:t äskat.

Utskottet hemställer,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. motion II: 434, i vad motionen avser förevarande anslag, må, med godkännande av vid återopade statsrådsprotokollet fogat förslag till stat för arméförvaltningen, att tillämpas under budgetåret 1936/1937, till *avlöning till personal vid arméförvaltningen* för samma budgetår anvisa ett förslagsanslag av 576,500 kronor.

5:o) **Avlöning till personal vid staber och truppförband m. fl.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5, sid. 8—36) att

dels förklara, att de av riksdagen för budgetåret 1935/1936 godkända staterna för generalitetet, generalstaben, artilleristaben, kommandantskapet i Boden, bataljonsläkare vid fältläkarkåren, artilleriets skjutskola, överstelöjtnanter och majorer vid kavalleriregementena, Karlsborgs artilleriregemente, artilleriets fabriker och tyganstalter, Svea, Göta och Bodens ingenjörkårer, Fälttelegrafkåren, Svea, Göta och Norrlands trängkårer, Skånska trängkåren, intendenturkåren samt polispersonalen i Boden och å Karlsborg skola i oförändrat skick gälla under budgetåret 1936/1937, samt att de i en vid statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 4 januari 1935 fogad »Förteckning över vissa i stat icke uppförda löner och arvoden m. fl. ersättningar» under rubriken »A. Arvoden till ordinarie befattningshavare med avlöning från anslag under fjärde huvudtiteln, lantförsvaret m. fl.» upptagna arvoden må med oförändrade belopp utgå jämväl under budgetåret 1936/1937,

dels godkänna de vid statsrådsprotokollet den 3 januari 1936 fogade förslag till stater för arméfördelningsstaber, militärbefäl och inspektioner, rullföringsbefälhavare med biträden, krigsskolan, krigshögskolan, artilleri- och ingenjörhögskolan, ridskolan, skjutskolan för infanteriet och kavalleriet, arméns underofficersskola, truppförband av infanteriet, truppförband av kavalleriet och artilleriet utom Karlsborgs artilleriregemente, officerare och underofficerare med vederlikar m. fl. vid fortifikationen och trängen, garnisons-sjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden samt arméns sjuksköterskekår, att gälla under budgetåret 1936/1937,

dels till avlöning till personal vid staber och truppförband m. fl. för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 26,000,000 kronor,

dels medgiva, att, i överensstämmelse med för innevarande budgetår tillämpade huvudgrunder, under budgetåret 1936/1937 må utgå tillfällig löneförbättring åt löjtnanter, sergenter samt furirer av första klassen (likställda),

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att under budgetåret 1936/1937, i enlighet med av Kungl. Maj:t meddelade närmare bestämmelser, bereda avskedad beställningshavare av manskapet vid armén med en tjänstetid av minst sex år möjlighet att kvarstå viss tid över stat vid vederbörligt truppförband (kår),

dels ock medgiva, *ej mindre* att vid truppförband av infanteriet, kavalleriet eller artilleriet ledigbliven lön, vilken icke enligt eljest gällande bestämmelser tages i anspråk för beredande av lön åt vid truppförbandet anställd surnumerär fänrik (underlöjtnant), må under budgetåret 1936/1937 disponeras för beredande åt vid annat truppförband inom truppslaget anställd surnumerär fänrik (underlöjtnant) av lön enligt de grunder, som jämlikt i vederbörliga stater intagna bestämmelser om vissa lönedispositioner gälla beträffande i samma bestämmelser avsedd surnumerär fänrik (underlöjtnant), med rätt för sådan officer att därutöver åtnjuta de övriga förmåner, som tillkomma motsvarande ordinarie beställningshavare, *än även* att, i enlighet med av Kungl. Maj:t meddelade närmare bestämmelser, under budgetåret 1936/1937 må till surnumerär fänrik (underlöjtnant) vid armén utgå särskild kontant ersättning för dag med belopp motsvarande sammanlagda värdet av värnpliktig, likaledes för dag, tillkommande förmåner av penningbidrag, portion och ersättning för begagnande av egna persedlar.

Uti en inom första kammaren av herr *O. Bergqvist m. fl.* väckt motion (I: 66) har hemställts, att riksdagen måtte medgiva, att arvodet vid garnisonspastorsbefattningen i Boden från och med budgetåret 1936/1937 höjes med 1,800 kronor till 6,000 kronor och att slutsumman av kommandantskapets stat ändras i överensstämmelse därmed.

Uti en inom andra kammaren av herr *C. P. Ossbahr* väckt motion (II: 440) har hemställts, att riksdagen måtte å stat för officerare och underofficerare med vederlikar m. fl. vid trängen uppföra två nya överstelöjtnantsbeställningar (lönegrad O5) och två nya majorsbeställningar (lönegrad O4).

Uti en inom andra kammaren av fröken *Bertha Wellin m. fl.* väckt motion (II: 316) har hemställts, att lönerna till inom försvarsväsendet anställda sjuksköterskor — med bibehållande av kontant lön och naturaförmåner — måtte beräknas efter avlöningsreglementet den 20 juni 1925 för den civila statsförvaltningen och utgå: för vid arméns sjuksköterskekår, flygvapnet och marinen anställda ordinarie sjuksköterskor, översköterskor och med dem likställda sjuksköterskor vid garnisonssjukhusen enligt 6:e lönegraden, för operations- och röntgensköterskor vid flottans sjukhus i Karlskrona ävensom garnisonssjukhusen i Stockholm, Boden och Karlsborg enligt 7:e lönegraden och för husmödrar vid garnisonssjukhusen enligt 8:e lönegraden i ovannämnda avlöningsreglemente.

Uti en inom andra kammaren av herr *A. Meyerhöffer m. fl.* väckt motion (II: 85) har hemställts, att riksdagen ville besluta, att lönen för sjukgymnasterna

vid garnisonssjukhuset i Boden bestämmes till enhetskostnad av 2,100 kronor samt att tre ålderstillägg å vardera 180 kronor skola utgå efter respektive 3, 6 och 9 års tjänst.

Uti en inom andra kammaren av herr A. *Törnkvist* i Karlskrona väckt motion (II: 317) har hemställts, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag i fjärde huvudtiteln, punkterna 5 och 78, måtte besluta, att den däri löjtnant, sergeant samt underofficer av 2. och 3. graden tillerkända löneförbättringen även må tillkomma på övergångsstat tvångsvis överförd löjtnant, sergeant samt underofficer av 2. och 3. graden, vilken upprätthåller för pensionerad personal avsedd befattning eller eljest tages i anspråk för ständigt tjänstgöring, och vilken i minst fem år åtnjutit lön i högsta löneklassen av den lönegrad beställningshavaren tillhör.

Uti en inom andra kammaren av herr N. *Holmström* väckt motion (II: 438) har hemställts, att riksdagen måtte medgiva sådan utsträckning av rätten till anställning över stat, att jämväl beställningshavare av fast anställt manskap vid armén, som icke avlagt furirsexamen, må, efter Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall, beredas dylik anställning, om han i övrigt uppfyller därför stadgade fordringar.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionärernas framställningar, får utskottet hänvisa till motionerna.

Utskottet avser att i detta sammanhang till prövning upptaga Kungl. Maj:ts framställningar angående beredande av tillfällig löneförbättring åt vissa beställningshavare vid armén och marinen under budgetåret 1936/1937 samt angående anställande över stat av visst manskap under samma budgetår ävensom av de föreliggande motionerna de, som väckts av herr *Törnkvist* i Karlskrona och herr *Holmström* (II: 317 och II: 438). Vad angår övriga av Kungl. Maj:t under denna punkt framställda förslag samt övriga ovan omnämnda motioner, vilka samtliga hava avseende å personalstaterna, komma de att av riksdagen behandlas i annat sammanhang.

Utskottet vill erinra därom, att 1935 års riksdag, på framställning av Kungl. Maj:t, beslöt, att tillfällig löneförbättring skulle under budgetåret 1935/1936 beredas löjtnant, sergeant samt underofficer av andra och tredje graden *på aktiv stat* vid armén respektive marinen, vilken i minst fem år åtnjutit lön i högsta löneklassen av innehavande lönegrad, ävensom furir av första klassen (likställd) vid armén och flaggkorpral vid marinen efter en tjänstetid av 15 år för furir av första klassen och 16 år för flaggkorpral. Kungl. Maj:t har nu föreslagit, att tillfällig löneförbättring måtte utgå under budgetåret 1936/1937 i enlighet med de för innevarande budgetår tillämpade huvudgrunderna. Såsom nämnts går yrkandet i motionen II: 317 ut på, att dylik löneförmån även måtte tillkomma på *övergångsstat* tvångsvis överförd löjtnant, sergeant samt underofficer av andra och tredje graden, vilken upprätthåller för pensionerad personal avsedd befattning eller eljest tages i anspråk för ständigt tjänstgöring och vilken i minst fem år åtnjutit lön i högsta löneklassen av den lönegrad, beställningshavaren tillhör. Utskottet,

Utskottet.

som med stöd av 46 § riksdagsordningen inhämtat yttrande över motionen från försvarsväsendets lönenämnd, har i överensstämmelse med vad lönenämnden anfört funnit sig böra tillstyrka, att bestämmelserna angående tillfällig löneförbättring för personal på aktiv stat utsträckas att gälla även för de beställningshavare, som avses i motionen. Härav föranledda kostnader torde böra bestridas av lantförsvarets respektive sjöförsvarets anslag till avlöning till personal å övergångsstat.

Motionen II: 438 åsyftar, såsom nämnt, att avskedad beställningshavare av manskapet vid armén, som icke avlagt furirsexamen, måtte, efter Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall, kunna erhålla anställning över stat, därest i övrigt för dylik anställning fastställda villkor äro å honom tillämpliga. Utskottet har vid övervägande av i motionen anförda synpunkter i likhet med arméförvaltningen ansett vissa billighetsskäl tala för, att bestämmelserna i ämnet jämkas därhän, att det må på Kungl. Maj:ts prövning bero, huruvida i visst fall överstatsanställning bör medgivas jämväl den, som icke avlagt furirsexamen. Utskottet finner sig alltså böra tillstyrka jämväl denna motion.

På grund av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) med bifall till herr Törnkvists i Karlskrona motion (II: 317) medgiva, att, i överensstämmelse med för innevarande budgetår tillämpade huvudgrunder, under budgetåret 1936/1937 må utgå tillfällig löneförbättring åt löjtnanter och sergeanter på aktiv stat och övergångsstat ävensom åt furirer av första klassen (likställda),

b) med bifall till herr Holmströms motion (II: 438) beträffande utsträckt rätt till överstatsanställning och i huvudsaklig anslutning till Kungl. Maj:ts förslag bemyndiga Kungl. Maj:t att under budgetåret 1936/1937, i enlighet med av Kungl. Maj:t meddelade närmare bestämmelser, bereda avskedad beställningshavare av manskapet vid armén med en tjänstetid av minst sex år möjlighet att kvarstå viss tid över stat vid vederbörligt truppförband (kår).

6:o) **Avlöning till personal å övergångsstat vid armén.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6, sid. 36—37) att till avlöning till personal å övergångsstat vid armén för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 2,970,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion II: 434 innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 3,030,000 kronor.

Anslaget är å riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 3,420,000 kronor. Anslagsreduceringen för nästkommande budgetår är beroende på,

förutom normal avgång från övergångsstaten, den av departementschefen förutsatta inskränkningen i övergångsstatspersonalens tjänstgöring.

Med avstyrkande av det motionsvis framförda yrkandet om beviljande av högre anslag än som av Kungl. Maj:t äskats, hemställer utskottet, Utskottet.

att riksdagen må, i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. förevarande motion (II: 434) i här behandlad del, till *avlöning till personal å övergångsstat vid armén* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 2,970,000 kronor.

7:o) **Inkvarteringens ordnande i Stockholm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, sid. 37) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *inkvarteringens ordnande i Stockholm* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 21,450 kronor.

8:o) **Rekryteringskostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 8, sid. 37—39) att till rekryteringskostnader för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 90,000 kronor.

Utskottet ansluter sig till vad departementschefen anfört om försvarsväsendets centrala civilianställningsbyrås fortsatta verksamhet under nästkommande budgetår. Beträffande storleken av det erforderliga anslaget till rekryteringskostnader har utskottet icke funnit anledning till erinran mot den härutinnan framlagda beräkningen. Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *rekryteringskostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 90,000 kronor.

9:o) **Avskedspremier m. m.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, sid. 39) hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, till *avskedspremier m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 130,000 kronor.

10:o) **Arméns reservstater.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag till arméns reservstater (punkt 10, sid. 40—42) jämte *dels* herr *Bagges m. fl.* och herr *Skoglunds m. fl.* motioner I: 118 och II: 302, *dels* herr *Meyerhöffers m. fl.* motion II: 434, i vad dessa motioner avse förevarande anslag, *dels* ock herr *Törnkvists* i Karlskrona motion II: 415 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

11:o) **Reservstat för furirer vid Gotlands trupper.** I enlighet med Kungl. Maj:t:s förslag (punkt 19, sid. 42) hemställer utskottet,

att riksdagen må för *reservstat för furirer vid Gotlands trupper* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 21,000 kronor.

12:o) **Arméns personal över stat.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 12, sid. 42—44) att till arméns personal över stat för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 1,040,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion, II: 434, innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 1,080,000 kronor.

Utskottet. Utskottet, som ej finner anledning vara för handen att frågå Kungl. Maj:t:s beräkning av medelsbehovet under detta anslag för nästkommande budgetår, hemställer alltså,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:t:s förslag och med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. förevarande motion (II: 434) i här behandlad del, till *arméns personal över stat* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 1,040,000 kronor.

13:o) **Rese- och traktamentspenningar. Rese- och traktamentskostnader m. m. för hästuttagningsmyndigheterna.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:t:s förslag (punkterna 13 och 14, sid. 45—47) hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *rese- och traktamentspenningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 130,000 kronor;

b) till *rese- och traktamentskostnader m. m. för hästuttagningsmyndigheterna* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 28,000 kronor.

14:o) **Flyttningersättning.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 15, sid. 47) att till flyttningersättning för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 170,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion, II: 434, innebär med avseende på förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 200,000 kronor.

Utskottet. Utskottet ansluter sig till Kungl. Maj:t:s förslag och finner sig därför böra avstyrka det motionsvis gjorda yrkandet.

Utskottet hemställer således,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. förevarande motion (II: 434) i här behandlad del, till *flyttningsersättning* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 170,000 kronor.

15:o) **Resestipendier.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 16, sid. 48) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *resestipendier* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 16,000 kronor.

De värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning.

16:o) **De värnpliktigas avlöning.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17, sid. 48—50) att till de värnpliktigas avlöning för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 2,800,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion, II: 434, innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 2,843,000 kronor.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran vare sig mot den av departementschefen verkställda uppskattningen av antalet värnpliktstjänstgöringsdagar under budgetåret 1936/1937 eller mot det på grundval av denna uppskattning äskade anslaget. Det motionsvis framförda yrkandet om högre anslag finner utskottet sig alltså böra avstyrka.

I enlighet härmed hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. förevarande motion (II: 434) i här behandlad del, till *de värnpliktigas avlöning* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 2,800,000 kronor.

Utskottet.

17:o) **Understöd åt vissa värnpliktigas familjer. Inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 18 och 19, sid. 50—51) hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *understöd åt vissa värnpliktigas familjer* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 73,000 kronor;

b) till *inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 990,000 kronor.

Undervisning, understöd, expenser m. m.

18:o) **Undervisnings- och gymnastikmateriel samt undervisningsanstalter och utbildningskurser.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande undervisnings-

anslaget (punkt 20, sid. 51—55) jämte *dels* herr *Bagges m. fl.* och herr *Skoglund's m. fl.* motioner I: 118 och II: 302, *dels ock* herr *Meyerhöffers m. fl.* motion II: 434, i vad dessa motioner avse förevarande anslag, kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

19:o) **Granatkastarutbildning vid infanteriskjutskolan. Studiestipendier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 21 och 22, sid. 55—56) hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) för anordnande av *granatkastarutbildning vid infanteriskjutskolan* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 15,000 kronor;

b) till *studiestipendier* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

20:o) **Understöd åt föreningar och till skrifers utgivande.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 23, sid. 56) att till understöd åt föreningar och till skrifers utgivande för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 15,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion, II: 434, innebär med avseende å detta anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 17,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet, som avstyrker det motionsvis framförda yrkandet om högre anslag för detta ändamål än av Kungl. Maj:t äskats, hemställer förty,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434) i här behandlad del, till *understöd åt föreningar och till skrifers utgivande* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 15,000 kronor.

21:o) **Skrivmaterialier och expenser.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 24, sid. 57) att till skrivmaterialier och expenser för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 575,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion, II: 434, innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte i riksstaten upptagas med ett belopp av 589,000 kronor.

För nästkommande budgetår har arméförvaltningen räknat med oförändrat medelsbehov under anslaget, d. v. s. ett belopp av 624,920 kronor. Departementschefen har förutsatt, att ungefär 50,000 kronor utav reservationer å anslaget kunna disponeras för täckande av medelsbehovet. Härigenom har medelsanvisningen å riksstaten kunnat begränsas till, i avrundat

tal, 575,000 kronor. Det motionsvis framförda yrkandet går ut ifrån, att ett något mindre belopp — 36,000 kronor — skulle tagas i anspråk av reservationerna för täckande av medelsbehovet å anslaget.

Kungl. Maj:ts förslag till anslagsberäkning har icke givit utskottet anledning till någon erinran. Det motionsvis gjorda yrkandet avstyrkes alltså.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. motion (II: 434) i här behandlad del, till *skrivmaterialier och expenser* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 575,000 kronor.

22:o) **Tryckningskostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 25, sid. 57—58) att till tryckningskostnader för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 80,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion, II: 434, innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma skulle upptagas med 90,000 kronor.

Till tryckningskostnader har i riksstaten för innevarande budgetår upptagits ett förslagsanslag av 90,000 kronor. Med hänsyn till medelsåtgången för tryckningskostnader under de två senast tilländalupna budgetåren har departementschefen ansett en anvisning å anslaget av 80,000 kronor vara tillfyllest för nästkommande budgetår.

Utskottet ansluter sig till Kungl. Maj:ts förslag till anslagsberäkning. Med avstyrkande alltså av det motionsvis framförda yrkandet hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. motion (II: 434) i här behandlad del, till *tryckningskostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 80,000 kronor.

23:o) **Vissa arbeten å mobiliseringsverket. Generalstabens översiktskarta över Sverige. Konservering av vissa samlingar i krigsarkivet.** På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar (punkterna 26—28, sid. 58) hemställer utskottet,

- att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 anvisa
- a) till *vissa arbeten å mobiliseringsverket* ett reservationsanslag av 30,000 kronor;
 - b) till *generalstabens översiktskarta över Sverige* ett reservationsanslag av 7,200 kronor;
 - c) för *konservering av vissa samlingar i krigsarkivet* ett reservationsanslag av 8,000 kronor.

24:o) **Frivilliga skytteväsendets befrämjande.** I två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herr *S. Larsson m. fl.* (nr 23) och den andra inom andra kammaren av herr *J. Nilsson* i Hörby *m. fl.* (nr 81), har hemställts, att riksdagen måtte besluta att för det frivilliga skytteväsendets befrämjande under budgetåret 1936/1937 anvisa ett belopp av 226,325 kronor.

I en inom andra kammaren av herrar *O. Wallén* och *G. Nyblom* väckt motion (nr 1) har hemställts, *dels* att understödet till skytteföreningarna, som f. n. utgår med 1 krona för anslagsberättigad skytt, måtte förhöjas till 2 kronor för varje sådan skytt, att användas till ammunitionsbidrag, till pris vid tävlingsskjutningar och till andra omkostnader för verksamhetens utövande, för ett beräknat antal av 60,000 anslagsberättigade skyttar, och *dels* att det statsanslag av 20,000 kronor, som var beviljat för budgetåret 1931/1932 till understöd för fältmässigt anordnade skjutningar, måtte åter beviljas och att således det frivilliga skytteväsendets befrämjande under budgetåret 1936/1937 måtte anvisas ett belopp av 242,325 kronor.

I en inom andra kammaren av herrar *A. Meyerhöffer* och *C. G. Jacobsson* väckt motion (nr 38) har hemställts, att riksdagen måtte besluta, att till det frivilliga skytteväsendets befrämjande för budgetåret 1936/1937 anvisa ett anslag av 470,000 kronor.

I en inom andra kammaren av herr *T. Gardell* i Gahns *m. fl.* väckt motion (nr 250) har hemställts, »att Gotlands skytteförbund, som jämfört med rikets övriga skytteförbund i procenttal räknar det största antalet aktiva medlemmar, ävenledes må tilldelas ett extra understöd av ett tusen (1,000) kronor att användas för utdelande av ammunition till skytteföreningarna efter prövning av styrelsen för Gotlands skytteförbund».

Slutligen har uti en inom andra kammaren av herr *B. Holmgren* väckt motion (nr 76) hemställts, att riksdagen ville besluta att dyrtidstillägg må för budgetåret 1936/1937 utgå till den å skytteförbundens överstyrelses expedition anställda personalen.

Beträffande de av motionärerna till stöd för deras framställningar anförda skälen hänvisas till motionerna I: 23, II: 1, II: 38, II: 250 och II: 76.

Under en följd av år har riksdagen anvisat medel till det frivilliga skytteväsendets befrämjande. I riksstaten för budgetåret 1931/1932 upptogs för berörda ändamål ett reservationsanslag av 470,000 kronor. För budgetåret 1932/1933 blev anslaget sänkt till 280,875 kronor och för budgetåret 1933/1934 ytterligare till 82,900 kronor. För budgetåret 1934/1935 höjdes anslaget till 95,625 kronor. Det för innevarande budgetår anvisade anslaget uppgår till 147,625 kronor.

1935 års riksdag (skrivelse nr 192) medgav vidare, att till den vid skytteförbundens överstyrelses expedition anställda personalen, med undantag av kassaförvaltaren, finge från förefintliga reservationer under anslaget till det frivilliga skytteväsendets befrämjande under budgetåret 1935/1936 utbetalas dyrtidstillägg enligt de grunder, som för samma tid vore eller kunde varda bestämda i fråga om dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

Sedan skytteförbundens överstyrelse inkommit med förslag rörande dispositionen av det för innevarande budgetår anvisade anslag å 147,625 kronor samt arméförvaltningens civila departement däröver avgivit yttrande, har Kungl. Maj:t genom brev den 26 juli 1935 fastställt plan för anslagets användande.

Av statsrådsprotokollet (punkt 29, sid. 59—60) inhämtas, att skytteförbundens överstyrelse i skrivelse den 25 juli 1935 anhållit, att för budgetåret 1936/1937 måtte anvisas ett anslag av 470,000 kronor till det frivilliga skytteväsendets befrämjande, ävensom att arméförvaltningen i däröver avgivet utlåtande på anförda skäl hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att för ändamålet för nämnda budgetår anvisa ett reservationsanslag av 280,875 kronor. Med avseende å detta anslagsäskande har *departementschefen* för egen del anfört:

»Även i år har, trots en betydande ökning av anslagen under fjärde huvudtiteln, en sträng återhållsamhet måst iakttagas i förhållande till myndigheternas äskanden. Vid detta förhållande och i enlighet med tidigare intagen ståndpunkt har jag vid uppgörande av förslag till fördelning av anslagen ansett mig böra tillgodose andra behov framför det förevarande.»

Enligt beslut av riksdagen har alltsedan år 1920 den vid skytteförbundens överstyrelsens expedition anställda personal, som är för sitt uppehälle utslutande hänvisad till sin avlöning från överstyrelsen — d. v. s. hela personalen med undantag av kassaförvaltaren — ägt uppbära dyrtidstillägg enligt de i fråga om dyrtidstillägg för befattningshavare i statens tjänst gällande grunder. Kostnaderna härför hava bestritts av reservationer å till det frivilliga skytteväsendets befrämjande anvisade medel.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 7 augusti 1935 har skytteförbundens överstyrelse hemställt, att av den behållning, som den 30 juni 1936 förefunnes å skytteanslaget, erforderligt belopp måtte få disponeras för utbetalande av dyrtidstillägg under budgetåret 1936/1937 till samtliga befattningshavare hos överstyrelsen, d. v. s. sekreteraren, kassaförvaltaren och tre kvinnliga biträden. Arméförvaltningen har tillstyrkt ifrågavarande framställning allenast i vad den avser dyrtidstillägg åt sekreteraren och de tre kvinnliga biträdena, dock under förutsättning att medel för det frivilliga skytteväsendet komme att anvisas för budgetåret 1936/1937 och att å det för innevarande budgetår anvisade skytteanslaget uppkomme tillräckligt stor behållning för bestridande av kostnaderna för dyrtidstillägget. Beträffande denna fråga har *departementschefen* yttrat:

»I anslutning till min nyss tillkännagivna uppfattning beträffande frågan om anslag för budgetåret 1936/1937 till befrämjande av det frivilliga skytteväsendet saknar jag anledning att av riksdagen utverka medgivande rörande den avsedda förmånen av dyrtidstillägg åt vissa hos överstyrelsen anställda befattningshavare under nästa budgetår.»

De skäl, som föranlett riksdagen att under en lång följd av år bevilja medel till understödjande av det frivilliga skytteväsendet, tala enligt utskottets mening för att anslag för ändamålet ställes till förfogande även för

nästkommande budgetår. Vad storleken av anslagsbeloppet beträffar, finner utskottet sig böra så till vida tillmötesgå önskemålen om ökad medelsanvisning, att utskottet förordar anslaget upptagande med 227,325 kronor. Denna summa motsvarar den i motionerna I: 23 och II: 81 påyrkade medelsanvisningen med tillägg av det belopp å 1,000 kronor, som i motionen II: 250 begärts såsom extra understöd till Gotlands skytteförbund. De närmare grunderna för anslagsmedlens disposition torde, efter förslag av skytteförbundens överstyrelse, böra fastställas av Kungl. Maj:t.

Med anledning av framställningen i motionen II: 76 vill utskottet såsom sin mening uttala, att det torde vara skäligt, att den vid skytteförbundens överstyrelsens expedition anställda personalen, vilken hitintills ägt uppbära dyrtidstillägg å sin avlöning hos överstyrelsen, även under budgetåret 1936/1937 kommer i åtnjutande av samma förmån. Härvid förutsättes, att de förefintliga reservationerna å hittillsvarande anslag till skytteväsendets befrämjande lämna tillgång till bestridande av kostnaderna för dyrtidstillägget. Utskottet tillstyrker alltså, att riksdagen måtte medgiva, att dyrtidstillägg må under nästa budgetår utbetalas till ifrågavarande personal enligt för statens befattningshavare gällande grunder.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) med bifall till herr S. Larssons m. fl. och herr J. Nilssons i Hörby m. fl. samt herr T. Gardells i Gahns m. fl. motioner (I: 23, II: 81 och II: 250) ävensom i anledning av herrar O. Walléns och G. Nybloms samt herrar Meyerhöffers och Jacobssons motioner (II: 1 och II: 38), till det *frivilliga skytteväsendets befrämjande* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 227,325 kronor;

b) i anledning av herr B. Holmgrens motion (II: 76) medgiva, att till den vid skytteförbundens överstyrelsens expedition anställda personalen, med undantag av kassaförvaltaren, må från förefintliga reservationer under anslaget till det frivilliga skytteväsendets befrämjande under budgetåret 1936/1937 utbetalas dyrtidstillägg enligt de grunder, som för samma tid kunna varda bestämda i fråga om dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

Förplägnad, intendenturmateriel, remontering, övningar m. m.

25:o) **Mathållning.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag till mathållning (punkt 30, sid. 60—64) jämte *dels* herr E. von Helands m. fl. och herr I. Österströms m. fl. motioner I: 59 och II: 522, *dels* herr J. Gustafssons i Välsnäs m. fl. motion II: 83, *dels ock* herr Meyerhöffers m. fl. motion II: 434, sistnämnda motion i vad den avser förevarande anslag, kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

26:o) **Munderingsutrustning.** Kungl. Maj:ts förslag rörande detta anslag (punkt 31, sid. 64—65) ävensom *dels* de av herr *Bagge m. fl.* och herr *Skoglund m. fl.* väckta likalydande motionerna (I: 118 och II: 302), i vad dessa motioner avse förevarande anslag, *dels* de av herr *von Heland m. fl.* samt herrar *Österström* och *Nyblom* väckta likalydande motionerna (I: 58 och II: 521), *dels ock* den av herr *Meyerhöffer m. fl.* väckta motionen (II: 434), i vad densamma avser förevarande anslag, komma att av riksdagen behandlas i annat sammanhang; vilket härmed

anmäles.

27:o) **Kasernutredning, intendenturfordon m. m.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande intendenturanslaget (punkt 32, sid. 65—66) jämte herr *Meyerhöffers m. fl.* motion II: 434, i vad densamma avser förevarande anslag, kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

28:o) **Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 33, sid. 66—68) att till bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 3,072,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion, II: 434, innebär beträffande förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med 3,075,000 kronor.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag får utskottet, som alltså ej biträder yrkandet i motionen, hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr *Meyerhöffers m. fl.* omförmälda motion (II: 434) i här behandlad del, till *bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 3,072,000 kronor.

29:o) **Remontering.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag till remontering (punkt 34, sid. 68) jämte *dels* herr *J. Jönssons m. fl.* och herr *A. Nilssons* i *Steneberg m. fl.* motioner I: 14 och II: 36, *dels ock* herr *Meyerhöffers m. fl.* motion II: 434, i vad sistnämnda motion avser förevarande anslag, kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

30:o) **Furagering.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 35, sid. 69) att till furagering för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 2,218,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion, II: 434, innebär i fråga om förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med 2,275,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förslag till beräkning av detta anslag, avstyrker förty det motionsvis gjorda yrkandet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. förevarande motion (II: 434) i här behandlad del, till *furagering* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 2,218,000 kronor.

31:o) **Anskaffning, underhåll och drift av motorfordon.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 36, sid. 70—71) att till anskaffning, underhåll och drift av motorfordon för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 480,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion, II: 434, innebär beträffande detta anslag, att detsamma måtte upptagas med 590,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts beräkning av detta anslag samt avstyrker förty det motionsvis framförda yrkandet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. förevarande motion (II: 434) i här behandlad del, till *anskaffning, underhåll och drift av motorfordon* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 480,000 kronor.

32:o) **Truppförbandens övningar.** Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37, sid. 71—78) rörande detta anslag ävensom *dels* herr *Bagges m. fl.* och herr *Skoglunds m. fl.* likalydande motioner (I: 118 och II: 302), *dels ock* herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434), samtliga motioner i vad de avse förevarande anslag, komma att av riksdagen behandlas i annat sammanhang; vilket härmed anmäles.

33:o) **Fält- och fälttjänstövningar. Luftförsvarsövningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 38 och 39, sid. 78—79) hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *fält- och fälttjänstövningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 700,000 kronor;

b) till *luftförsvarsövningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 36,000 kronor.

34:o) **Engångskostnader för anskaffning av intendenturmateriel.** Kungl. Maj:ts förslag (punkt 40, sid. 79—80) rörande detta anslag ävensom herr *Bagges m. fl.* och herr *Skoglunds m. fl.* likalydande motioner (I: 118 och II: 302) samt herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434), samtliga motioner i vad de

avse förevarande anslag, komma att av riksdagen behandlas i annat sammanhang; vilket härmed

anmäles.

35:o) **Motorisering av Gotlands infanterikår.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41, sid. 80—81) hemställer utskottet,

att riksdagen må för *motorisering av Gotlands infanterikår* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 44,000 kronor.

Sjukvård m. m.

36:o) **Sjuk- och veterinärvård m. m.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande detta anslag (punkt 42, sid. 81 och 82) jämte herr *Meyerhöffers m. fl.* motion II: 434, i vad densamma avser förevarande anslag, kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

37:o) **Arméns bakteriologiska laboratorium. Frivilliga sjukvårdsväsendet i krig.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 43 och 44, sid. 82—83) hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *arméns bakteriologiska laboratorium* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 2,000 kronor;

b) till befrämjande av det *frivilliga sjukvårdsväsendet i krig* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

38:o) **Engångskostnader för anskaffning av sjuk- och veterinärvårdsmateriel.** Kungl. Maj:ts förslag (punkt 45, sid. 83) rörande detta anslag ävensom herr *Bagges m. fl.* och herr *Skoglunds m. fl.* likalydande motioner (I: 118 och II: 302) samt herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434), samtliga motioner i vad de avse förevarande anslag, komma att av riksdagen behandlas i annat sammanhang; vilket härmed

anmäles.

Vapen och ammunition.

39:o) **Vapen och ammunition m. m.** Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46, sid. 84) rörande detta anslag ävensom herr *Bagges m. fl.* och herr *Skoglunds m. fl.* likalydande motioner (I: 118 och II: 302) samt herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434), samtliga motioner i vad de avse förevarande anslag, komma att av riksdagen behandlas i annat sammanhang; vilket härmed

anmäles.

40:o) **Engångskostnader för anskaffning av artillerimateriel.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande detta anslag (punkt 47, sid. 85 och 86) jämte *dels* herr *Bagges m. fl.* och herr *Skoglunds m. fl.* likalydande motioner I: 118 och II: 302, *dels* och herr *Meyerhöffers m. fl.* motion II: 434, samtliga motioner i vad de avse förevarande anslag, kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

41:o) **Underhåll av och försök med stridsvagnar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 48, sid 86) hemställer utskottet,

att riksdagen må för *underhåll av och försök med stridsvagnar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

42:o) **Underhåll, drift och förnyelse av motorfordon vid artilleriet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 49, sid. 85—87) att till underhåll, drift och förnyelse av motorfordon vid artilleriet för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 335,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion, II: 434, innebär beträffande detta anslag, att detsamma måtte uppföras med 400,000 kronor.

Utskottet.

Det motionsvis gjorda yrkandet finner utskottet sig böra avstyrka. I enlighet härmed hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å herr *Meyerhöffers m. fl.* omförmälda motion (II: 434) i här behandlad del, till *underhåll, drift och förnyelse av motorfordon vid artilleriet* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 335,000 kronor.

43:o) **Underhåll av kavalleriets pansarbilmateriel.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 50, sid. 87—88) att för underhåll av kavalleriets pansarbilmateriel för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion, II: 434, innebär i fråga om detta anslag, att detsamma måtte upptagas med 24,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet finner sig ej böra tillstyrka det motionsvis gjorda yrkandet om högre anslag än som av Kungl. Maj:t äskats.

I enlighet härmed hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å herr *Meyerhöffers m. fl.* omförmälda motion (II: 434) i här behandlad del, för *underhåll av kavalleriets pansarbilmateriel* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

44:o) **Gasmasker. Spränggranater. Infanterikanoner.** Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 51—53, sid. 88—89) rörande ifrågavarande anslag ävensom herr *Bagges m. fl.* och herr *Skoglund's m. fl.* likalydande motioner (I: 118 och II: 302) samt herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434), samtliga motioner i vad de avse förevarande tre anslag, komma att av riksdagen behandlas i annat sammanhang; vilket härmed

anmäles.

45:o) **Materiel för utbildning i gasskyddstjänst.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande detta anslag (punkt 54, sid. 89—90) ävensom herr *Meyerhöffers m. fl.* motion II: 434, i vad densamma avser förevarande anslag, kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

46:o) **Viss luftvärnsmateriel.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 55, sid. 90), som avser anskaffande av materiel för ytterligare ett luftvärnsbatteri vid Gotlands artillerikår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till anskaffning av *viss luftvärnsmateriel* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 430,000 kronor.

47:o) **Signalmateriel för granatkastarförbanden.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 56, sid. 90—91) att för anskaffning av signalmateriel för granatkastarförbanden för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 15,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion, II: 434, innebär beträffande ifrågavarande anslag, att detsamma måtte upptagas med 90,000 kronor.

I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag finner utskottet sig böra tillstyrka anvisande av ett anslag å 15,000 kronor för ifrågavarande ändamål. Utskottet avstyrker följaktligen det motionsvis gjorda yrkandet om högre anslag.

Utskottet.

Utskottet hemställer förty,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å herr *Meyerhöffers m. fl.* omförmälda motion (II: 434) i här behandlad del, för anskaffning av *signalmateriel för granatkastarförbanden* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 15,000 kronor.

48:o) **Viss artillerimateriel.** Kungl. Maj:ts förslag (punkt 57, sid. 91) rörande detta anslag ävensom herr *Bagges m. fl.* och herr *Skoglund's m. fl.* likalydande motioner (I: 118 och II: 302) samt herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434), samtliga motioner i vad de avse förevarande anslag, komma att av riksdagen behandlas i annat sammanhang; vilket härmed

anmäles.

49:o) **Motioner om anslag till ammunition för granatkastare, till viss luftvärnsmateriel för fastlandets behov samt till signal- och kulsprutekärror.** Herr *Bagges m. fl.* och herr *Skoglunds m. fl.* likalydande motioner (I: 118 och II: 302) samt herr *Meyerhöffers m. fl.* (II: 434), i vad dessa motioner avse anvisande av anslag för här ifrågavarande ändamål, komma att av riksdagen behandlas i annat sammanhang; vilket härmed

anmäles.

50:o) **Motion om anslag för ordnande av viss luftvärnsorganisation.** Herr *Jeppsons* motion, (II: 549), i vad den avser anvisande av anslag för här ifrågavarande ändamål, kommer att av riksdagen behandlas i annat sammanhang; vilket härmed

anmäles.

Byggnader och ingenjörmateriel.

51:o) **Byggnader, övningsfält och skjutbanor.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 58, sid. 91—93) att för byggnader, övningsfält och skjutbanor för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 2,500,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion, II: 434, innebär beträffande förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 3,130,000 kronor.

Utskottet.

Med erinran om att Kungl. Maj:ts förslag i fråga om detta anslag innebär en ökning därav med 650,000 kronor i förhållande till den å anslaget för innevarande budgetår anvisade summan, finner sig utskottet icke böra tillstyrka någon ytterligare förhöjning för nästa budgetår. I enlighet härmed hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr *Meyerhöffers m. fl.* förevarande motion (II: 434) i här behandlad del, för *byggnader, övningsfält och skjutbanor* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 2,500,000 kronor.

52:o) **Iståndsättande m. m. av bad- och tvättinrättningen vid Hälsinge regemente. Badhus och tvättstuga för Bodens artilleriregemente. Landstormsförrådsbyggnad på Fårön. Garagebyggnad för Gotlands infanterikår. Förrådsbyggnad m. m. för Gotlands artillerikår. Luftbevakningscentraler. Uppvärmningsanläggning inom Bodens ingenjörskårs kasernetablissemang. Uppvärmningsanläggning inom kasernhuset A vid Södra skånska infanteriregementets kasernetablissemang.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 59—66, sid. 94—99) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 anvisa

a) för *iståndsättande m. m. av bad- och tvättinrättningen vid Hälsinge regemente* ett reservationsanslag av 40,000 kronor;

- b) för uppförande av *badhus och tvättstuga för Bodens artilleriregemente* ett reservationsanslag av 57,000 kronor;
- c) för uppförande av en *landstormsförrådsbyggnad på Fårön* ett reservationsanslag av 15,000 kronor;
- d) för uppförande av *garagebyggnad för Gotlands infanterikår* ett reservationsanslag av 48,000 kronor;
- e) för uppförande av *förrådsbyggnad m. m. för Gotlands artillerikår* ett reservationsanslag av 23,500 kronor;
- f) för anordnande av *luftbevakningscentraler* ett reservationsanslag av 153,000 kronor;
- g) för utförande av *uppvärmningsanläggning inom Bodens ingenjörkårs kasernetablissemang* ett reservationsanslag av 60,000 kronor; samt
- h) för utförande av *uppvärmningsanläggning inom kasernhuset A vid Södra skånska infanteriregementets kasernetablissemang* ett reservationsanslag av 40,000 kronor.

53:o) **Motion om anslag till nytt badhus vid Livregementet till häst.** Utskottet har till behandling förehått en av herr *C. P. Ossbahr* inom andra kammaren väckt motion, (nr 312), vari hemställts, att riksdagen måtte till uppförande av badhus för Livregementet till häst för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 26,500 kronor.

I fråga om skälen för detta yrkande hänvisar utskottet till motionen.

Utskottet har ej ansett sig på det motionsvis föreliggande yrkandet böra tillstyrka riksdagen att nu ställa medel till förfogande för ifrågasvarande ändamål.

Utskottet.

Utskottet hemställer således,

att riksdagen må avslå herr Ossbahrs förevarande motion (II: 312).

54:o) **Ingenjörmateriel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 67, sid. 99) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *ingenjörmateriel* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 183,000 kronor.

55:o) **Underhåll och drift av arméns radiomateriel.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 68, sid. 99—100) att till underhåll och drift av arméns radiomateriel för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 70,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion, II: 434, innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 80,500 kronor.

Utskottet.

Utskottet har ej funnit anledning frångå Kungl. Maj:ts förslag rörande beräkningen av detta anslag. Med avstyrkande alltså av det motionsvis framförda yrkandet hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. förevarande motion (II: 434) i här behandlad del, till *underhåll och drift av arméns radiomateriel* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 70,000 kronor.

56:o) **Försök med ny ingenjörmateriel.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 69, sid. 100—101) att till försök med ny ingenjörmateriel för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 60,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion, II: 434, innebär i fråga om detta anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 90,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag rörande beräkningen av detta anslag samt avstyrker förty det motionsvis framförda yrkandet om högre anslag. Utskottet hemställer således,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. förevarande motion (II: 434) i här behandlad del, till *försök med ny ingenjörmateriel* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 60,000 kronor.

57:o) **Engångskostnader för anskaffning av ingenjörmateriel.** Kungl. Maj:ts förslag (punkt 70, sid. 101—102) rörande detta anslag ävensom herr *Bagges m. fl.* och herr *Skoglund's m. fl.* likalydande motioner (I: 118 och II: 302) samt herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434), samtliga motioner i vad de avse förevarande anslag, komma att av riksdagen behandlas i annat sammanhang; vilket härmed

anmäles.

58:o) **Arméns brevduveväsende.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 71, sid. 102) att till arméns brevduveväsende för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 5,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion II: 434 innebär i fråga om detta anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 6,000 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts framställning får utskottet — som således avstyrker det i förevarande motion gjorda yrkandet om högre anslag — hemställa,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. omförmälda motion

(II: 434) i här behandlad del, till *arméns brevduveväsende* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 5,000 kronor.

59:o) **Överskeppningsbåtar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 72, sid. 102—103) hemställer utskottet,

att riksdagen må för anskaffning av *överskeppningsbåtar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 41,500 kronor.

60:o) **Motioner om anslag till försök med tung krigsjärnvägsbromateriel.** Herr *C. P. Ossbahrs* motion (II: 310) samt herr *A. Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434), den sistnämnda i vad jämväl denna motion avser frågan om anvisande av anslag för här ifrågavarande ändamål, komma att av riksdagen behandlas i annat sammanhang; vilket härmed

anmäles.

Diverse.

61:o) **Ersättning för rustning och rotering.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 73, sid. 103) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *ersättning för rustning och rotering* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 175,000 kronor.

62:o) **Extra utgifter.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 74, sid. 103—104) att till extra utgifter för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 263,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion II: 434 innebär beträffande förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med 275,000 kronor.

Med avstyrkande av det motionsvis framförda yrkandet hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434) i här behandlad del, till *extra utgifter* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 263,000 kronor.

63:o) **Semester åt vid lantförsvaret anställda arbetare.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 75, sid. 104—105) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *semester åt vid lantförsvaret anställda arbetare* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 245,000 kronor.

64:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare vid lantförsvaret.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag för bestridande av kostnaderna för dyrtids-tillägg åt befattningshavare vid lantförsvaret (punkt 76, sid. 105) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande; vilket härmed

anmäles.

65:o) **Motion angående vissa anslag under fjärde huvudtiteln, lantförsvaret.** Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion II: 434 avser, såvitt utskottet kunnat finna, för lantförsvarets vidkommande, att, utöver av utskottet i det föregående omfördälda anslagsfrågor, för budgetåret 1936/1937 måtte för nedan nämnda ändamål anvisas reservationsanslag å belopp, som för respektive ändamål angives:

Anskaffning av kok-, tält- och packkärror	kronor	157,000:—
Anskaffning av ryggsäckar.....	»	400,000:—
Anskaffning av motorfordon för Göta livgardes stridsvagnsbataljon	»	31,800:—
Iståndsättning av äldre stridsvagnar vid Göta livgardes stridsvagnsbataljon	»	125,000:—
Förnyelse av viss pansarbilmateriel	»	50,000:—
Försök med viss artillerimateriel.....	»	119,500:—
Modernisering av den fasta bestyckningen i Bodens fästning	»	45,000:—
Ombyggnad av äldre strålkastare till luftvärnsstrålkastare	»	119,000:—
Anskaffning av skyddsapparater med syrgas	»	25,000:—
Förrådsbyggnader för granatkastarammunition och handgranater	»	42,000:—
Särskild förstärkning av byggnadsanslaget	»	1,000,000:—
Proviantbod för Norrlands trängkår	»	40,300:—
Nybyggnader för ammunitionsförrådet vid Norrlands artilleriregemente	»	42,000:—
Exercishus för tekniska övningar vid Bodens ingenjörkår	»	80,000:—
Ordnande av förläggningen på Laxön	»	45,000:—
Modernisering av matinrättningen för Norrlands dragonregemente	»	35,000:—
Ordnande av förläggningen å Grytans skjutfält.....	»	93,000:—
Laboratoriebyggnad för ammunitionsfabrikens avdelning å Karlsborg	»	16,000:—
Förrådsbyggnad för ammunitionsfabriken å Marieberg ...	»	28,500:—
Skidförrådsbyggnad för Norrbottens regemente.....	»	45,000:—
Anordnande av badrum i tjänstebostäder	»	150,000:—
Laboratoriebyggnad m. m. för Fälttelegrafkåren vid Nedre Frösunda	»	50,000:—
Garage för Bodens artilleriregemente	»	65,000:—

Garagebyggnad för arméns intendenturförråd i Boden... kronor	35,000: —
Förrådsbyggnad för Gotlands artillerikår	» 20,000: —
Restaurering av armémusei lokaler.....	» 125,000: —
Uppvärmningsanläggning inom arméns underofficersskolas etablissement	» 95,000: —
Uppvärmningsanläggning inom Kronobergs regementes detachements i Karlskrona kasernetablissement	» 98,000: —
Iståndsättande av elektriska anläggningarna i norra arméfördelningen tillhörande etablissement och byggnader i Östersund och Sollefteå.....	» 80,000: —
Uppvärmningsanläggning inom Fredrikshovs slott	» 33,000: —
Utvidgning av Skillingaryds skjutfält	» 160,000: —
Utvidgning av Upplands regementes övningsfält	» 100,000: —
Inköp av ett övningsområde vid Skövde	» 62,500: —
Utvidgning av Rinkaby skjutfält	» 75,000: —
Trådsignalmateriel	» 100,000: —
Radiosignalmateriel	» 70,000: —
Anskaffning av viss ingenjörmateriel	» 36,000: —
Fortifikatoriska anordningar i Boden	» 50,000: —

Utskottet kommer framdeles att till behandling upptaga ovannämnda äskanden; vilket härmed

anmäles.

C. SJÖFÖRSVARET.

Avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.

66:o) **Avlöning till personal vid marinförvaltningen.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 77, sid. 106–108) att

dels fastställa följande personalförteckning för den civila personal vid marinförvaltningen, vilken uppbär avlöning enligt avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen:

Befattning.	Personalförteckning.	Lönegrad.
	Tjänstemän å ordinarie stat:	
1 marinöverkommissarie		A 1
1 amiralitetsråd		B 30
1 förste revisor		B 26
1 kamrerare		B 24
1 sekreterare		B 24
1 aktuarie och registrator		B 21

1 marinkassör.....	B 21
1 notarie	B 21
2 revisorer	B 21
1 revisor och bokhållare	B 21
1 förste expeditionsvakt	B 7
2 expeditionsvakter	B 5
4 kontorsbiträden.....	B 4

Tjänstemän å extra stat:

2 revisorer	B 21,
-------------------	-------

dels ock, med godkännande av ett vid statsrådsprotokollet över försvars- ärenden fogat förslag till stat för marinförvaltningen, att tillämpas under budgetåret 1936/1937, till avlöning till personal vid marinförvaltningen för samma budgetår anvisa ett förslagsanslag av 246,200 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att medel ej behöva avses för en expeditionsvaktsbefattning å övergångsstat i lönegraden B 5, varigenom anslagsbehovet minskas med 3,100 kronor. Vidare har föreslagits en förbättring i lönevillkoren för tre icke-ordinarie befattningshavare, vilket medför en sammanlagd kostnadsökning av 1,700 kronor. Slutligen ha å förevarande anslag upptagits medel, beräknade till i runt tal 8,000 kronor, till bestridande av kostnader för provisoriskt dyrortstillägg till befattningshavare vid marinförvaltningen.

Departementschefen har framlagt följande förslag till anslagsberäkning för marinförvaltningen:

Avlöning till en civil tjänsteman å ordinarie stat (kemist), <i>förslagsvis</i>	kronor	10,000: —
Avlöningar till övriga civila tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	»	116,850: —
Avlöning till en civil tjänsteman å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	»	7,700: —
Avlöningar till civila tjänstemän å extra stat, <i>förslagsvis</i>	»	14,000: —
Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	7,300: —
Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	71,300: —
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	11,000: —
		82,300: —
Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	8,000: —
		<hr/>
	Summa förslagsanslag	kronor 246,150: —

Utskottet. Mot Kungl. Maj:ts beräkning av förevarande anslag har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) fastställa följande personalförteckning för den civila personal vid marinförvaltningen, vilken uppstår avlöning enligt avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen:

Personalförteckning.

Befattning.	Lönegrad.
Tjänstemän å ordinarie stat:	
1 marinöverkommissarie	A 1
1 amiralitetsråd	B 30
1 förste revisor	B 26
1 kamrerare	B 24
1 sekreterare	B 24
1 aktuarie och registrator	B 21
1 marinkassör	B 21
1 notarie	B 21
2 revisorer	B 21
1 revisor och bokhållare	B 21
1 förste expeditionsvakt	B 7
2 expeditionsvakter	B 5
4 kontorsbiträden	B 4
Tjänstemän å extra stat:	
2 revisorer	B 21,

b) med godkännande av det vid statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 3 januari 1936 fogade förslag till stat för marinförvaltningen, att tillämpas under budgetåret 1936/1937, till *avlöning till personal vid marinförvaltningen* för samma budgetår anvisa ett förslagsanslag av 246,200 kronor.

67:o) **Avlöning till personal vid kårer och stater m. fl.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 78, sid. 108—121) att

dels godkänna de vid statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 3 januari 1936 fogade förslag till stater för flottans officerskår, underofficerskår, sjömanskår och skeppsgossekår m. fl., kustartilleriets officerskår, underofficerskår och manskap m. fl., mariningenjörkåren, marinintendenturkåren, marinläkarkåren, flottans eklestastikstat och flottans poliskår m. fl., vid flottans sjukhus i Karlskrona anställd personal, sjökrigshögskolan, sjökrigsskolan och marinens underofficersskolor m. m., att gälla under budgetåret 1936/1937,

dels godkänna de i en vid ovannämnda statsrådsprotokoll fogad »Förteckning över i stat icke uppförda arvoden m. m.» under rubriken »A. Arvoden

till ordinarie befattningshavare med avlöning från anslag under fjärde huvudtiteln, sjöförsvaret m. fl.» upptagna arvoden,

dels förklara, att de av riksdagen för budgetåret 1935/1936 godkända staterna för vid marininstaben anställd personal, sjöruddföringsbefälhavare med biträden samt skeppsgosseskolorna skola i oförändrat skick gälla under budgetåret 1936/1937,

dels medgiva, att under budgetåret 1936/1937 må, i överensstämmelse med för innevarande budgetår tillämpade huvudgrunder, till löjtnanter, underofficerare av 2:a och 3:e graden samt flaggkorpraler utgå tillfällig löneförbättring,

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att under budgetåret 1936/1937, i enlighet med av Kungl. Maj:t meddelade närmare bestämmelser, bereda avskedad beställningshavare av manskapet vid marinen med en tjänstetid av minst sex år möjlighet att kvarstå viss tid över stat vid vederbörlig kår (truppförband),

dels medgiva, att, i enlighet med av Kungl. Maj:t meddelade närmare bestämmelser, under budgetåret 1936/1937 må till surnummerär fänrik (underlöjtnant, marinunderintendent) vid marinen utgå särskild kontant ersättning för dag med belopp, motsvarande sammanlagda värdet av värnpliktig, likaledes för dag, tillkommande förmåner av penningbidrag, portion och ersättning för begagnande av egna persedlar,

dels ock till avlöning till personal vid kårer och stater m. fl. för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 11,675,000 kronor.

Uti en inom andra kammaren av fröken *Bertha Wellin m. fl.* väckt motion (nr 316) har hemställts, att lönerna till inom försvarsväsendet anställda sjuksköterskor — med bibehållande av kontant lön och naturaförmåner — måtte beräknas efter avlöningsreglementet den 20 juni 1925 för den civila statsförvaltningen och utgå: för vid arméns sjuksköterskekår, flygvapnet och marinen anställda ordinarie sjuksköterskor, översköterskor och med dem likställda sjuksköterskor vid garnisonssjukhusen enligt 6:e lönegraden, för operations- och röntgen-sköterskor vid flottans sjukhus i Karlskrona ävensom garnisonssjukhusen i Stockholm, Boden och Karlsborg enligt 7:e lönegraden och för husmödrar vid garnisonssjukhusen enligt 8:e lönegraden i ovannämnda avlöningsreglemente.

Vidare har uti en inom samma kammare av herr *Törnkvist* i Karlskrona väckt motion (nr 317) hemställts, bland annat, att riksdagen måtte med avseende å förevarande punkt besluta, att den däri löjtnant, sergeant samt underofficer av 2. och 3. graden tillerkända löneförbättringen även må tillkomma på övergångsstat tvångsvis överförd löjtnant, sergeant samt underofficer av 2. och 3. graden, vilken upprätthåller för pensionerad personal avsedd befattning eller eljest tages i anspråk för ständig tjänstgöring, och vilken i minst fem år åtnjutit lön i högsta löneklassen av den lönegrad beställningshavaren tillhör.

Utskottet avser att i detta sammanhang till prövning upptaga Kungl. Maj:ts framställning angående beredande av tillfällig löneförbättring åt vissa beställningshavare vid marinen under budgetåret 1936/1937 ävensom herr Törnkvists i Karlskrona i samband härmed väckta motion (II: 317). Vad angår övriga av Kungl. Maj:t under denna punkt framställda förslag samt ovanberörda av fröken Wellin m. fl. avgivna motion (II: 316), vilken motion har avseende å personalstaterna, komma desamma att av riksdagen behandlas i annat sammanhang.

Utskottet.

Vidkommande spørsmålet om tillfällig löneförbättring vid marinen och herr Törnkvists i Karlskrona förenämnda framställning får utskottet här allenast hänvisa till vad utskottet i denna fråga anfört vid behandlingen av motsvarande fråga i avseende å lantförsvaret.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, med bifall till herr Törnkvists i Karlskrona motion II: 317, i vad den avser marinen, medgiva, att under budgetåret 1936/1937 må, i överensstämmelse med för innevarande budgetår tillämpade huvudgrunder, till löjtnanter och underofficerare av 2:a och 3:e graden på aktiv stat och övergångsstat ävensom åt flaggkorpraler utgå tillfällig löneförbättring.

68:o) **Avlöning till personal å övergångsstat vid marinen.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 79, sid. 121) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *avlöning till personal å övergångsstat vid marinen* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 1,274,000 kronor.

69:o) **Rekryteringskostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 80, sid. 121 och 122) att till rekryteringskostnader för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 120,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434) innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 123,000 kronor.

Det motionsvis gjorda yrkandet om beviljande av högre anslag avstyrkes av utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. motion (II: 434) i här behandlad del, till *rekryteringskostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 120,000 kronor.

70:o) **Marinens reservstat.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande detta anslag (punkt 81) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

71:o) **Marinens reservpersonal.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 82, sid. 123 och 124) att till marinens reservpersonal för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 238,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434) innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 200,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, avstyrker det motionsvis väckta yrkandet om lägre anslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. motion (II: 434) i här behandlad del, till *marinens reservpersonal* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 238,000 kronor.

72:o) **Rese- och traktamentspenningar. Flyttningersättning. Resestipendier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 83—85, sid. 124 och 125) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 anvisa

a) till *rese- och traktamentspenningar* ett förslagsanslag av 70,000 kronor;

b) i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, till *flyttningersättning* ett förslagsanslag av 50,000 kronor;

c) till *resestipendier* ett reservationsanslag av 12,000 kronor.

De värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning.

73:o) **De värnpliktigas avlöning.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 86, sid. 125 och 126) att till de värnpliktigas avlöning för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 489,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434) innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med 500,000 kronor.

Förevarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 480,000 kronor.

Den beräkning, departementschefen låtit verkställa av antalet tjänstgöringsdagar för värnpliktiga m. fl. vid marinen under budgetåret 1936/1937, utvisar, att tjänstgöringsdagarnas antal skulle utgöra 764,100. Därav hava

550,700 dagar upptagits med ett penningbidrag av 50 öre och 213,400 dagar med ett penningbidrag av en krona, vadan alltså för penningbidrag under nästkommande budgetår borde beräknas ett belopp av $(550,700 \times 0.50 + 213,400 \times 1.00 =)$ 488,750 kronor.

För beredande av avlöningstillägg åt reservkadetter vid kustartilleriet har beräknats 600 kronor.

Anslagsbehovet skulle alltså uppgå till $(488,750 + 600 =)$ 489,350 kronor eller, i avrundat tal, 489,000 kronor.

Mot den av Kungl. Maj:t verkställda beräkningen av förevarande anslag har utskottet icke funnit anledning till erinran. Härav följer, att utskottet avstyrker det motionsvis gjorda yrkandet om högre anslag.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. motion (II: 434) i här behandlad del, till *de värnpliktigas avlöning* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 489,000 kronor.

74:o) **Understöd åt vissa värnpliktigas familjer.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 87, sid. 126) hemställer utskottet, att riksdagen må

till *understöd åt vissa värnpliktigas familjer* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 15,000 kronor.

75:o) **Inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader m. m.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande detta anslag (punkt 88) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

Undervisning, understöd, expenser m. m.

76:o) **Undervisningsmateriel samt undervisningsanstalter m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 89, sid. 126 och 127) att till undervisningsmateriel samt undervisningsanstalter m. m. för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 35,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion, II: 434, innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med 40,000 kronor.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, avstyrker det motionsvis gjorda yrkandet om högre anslag.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. motion (II: 434) i här be-

handlad del, till *undervisningsmateriel samt undervisningsanstalter m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 35,000 kronor.

77:o) **Studiestipendier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 90, sid. 127 och 128) hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, för *studiestipendier* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

78:o) **Understöd åt föreningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 91, sid. 128—130) att till understöd åt föreningar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 7,500 kronor.

Herr *Meyrhöffers m. fl.* förberörda motion, II: 434, innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte uppföras med ett belopp av 9,000 kronor.

Vidare har uti en inom andra kammaren av herrar *F. Lind* och *A. Törnkvist* i Karlskrona väckt motion (nr 529) hemställts, att till understöd åt föreningar för budgetåret 1936/1937 anvisas ett reservationsanslag av 8,500 kronor.

Till stöd för motionen II: 529 har anförts följande:

»I motion II: 280 vid 1935 års riksdag yrkades höjning med 1,860 kronor av anslaget till understöd åt föreningar inom marinen för att möjliggöra ett högre bidrag från detta anslag till marinens underbefälsorganisationer. Ur motiveringen till motionen i fråga kan följande belysande del anföras: 'Vad som främst tilldrager sig uppmärksamheten är det förhållandet, att den omhandlade personalen vid flottan i motsats till vad som gäller vid andra grenar av krigsmakten icke genom kronans försorg tillhandahålles några mäss- eller samlingslokaler. Flottans underbefäl äro avsevärt sämre ställda beträffande trevnaden inom förläggningarna — icke endast beträffande bristen på samlingslokaler — än övrigt underbefäl vid försvarsväsendet. Detta förhållande framstår som så mycket mera beklagligt med hänsyn därtill, att just denna personal, som under ofta långvariga sjökommenderingar måst åtnöja sig med ett minimum av trevnad och bekvämlighet i fråga om förläggning, vore främst i behov av att bliva tillgodosedd i sådant avseende under landkommendering.'

I sitt beslut i anledning av motionen förutsatte riksdagen, att Kungl. Maj:t, som ägde att fördela medlen under anslaget, skulle ha sin uppmärksamhet riktad på det i motionen anförda. I en upplysande P. M. från sjöunderofficerssällskapet i Karlskrona meddelas, att kronan tillhandahåller kostnadsfritt mässlokaler till samtliga officers- och underofficerskårer i riket, med undantag av sjöunderofficerssällskapet i Karlskrona, som själv fått anskaffa, bekosta och underhålla erforderliga mässlokaler'. Sålunda råda här samma förhållanden som för hela underbefälspersonalen inom marinen. Det är icke mera än rimligt, att alla grupper inom försvarsväsendet behandlas principiellt lika, även i ifrågavarande avseende. Bekostar staten för de flesta grupperna erforderliga mässlokaler, så lär det vara fullt överensstämmande med vår rättsuppfattning, att staten också på ett någorlunda

riktigt sätt avväger sin tribut till de grupper, som själva fått skaffa sig lokaler och som de själva få underhålla. Med hänsyn till rådande förhållanden inom försvarsväsendet torde dessa synpunkter böra få sin jämförande tillämpning även i fråga om varvsarbetarorganisationerna i Stockholm och Karlskrona.

Av innevarande budgetårs anslag till understöd åt föreningar inom marinen utgå 2,140 kronor i hyresbidrag till nio föreningar, varav två bland underofficerare, fem bland underbefälet och två bland arbetarna. I nu föreliggande fjärde huvudtitel har departementschefen delvis beaktat behovet av anslaget förstärkning. Marinförvaltningen anmäler, att det hittills av detta anslag utgående bidraget, 3,310 kronor, till underhåll av sjöhistoriska samlingar bortfaller. Härigenom skulle anslaget, nu 9,600 kronor, kunnat minskas till 6,290 kronor. Departementschefen föreslår emellertid, att anslaget för nästa år upptages med ett belopp av 7,500 kronor.

Det bör här bemärkas, som också av departementschefen påpekas, att anslaget så sent som budgetåret 1931/1932 utgick med 24,450 kronor. Den sedan dess företagna kraftiga nedsättningen är en följd av det ekonomiska krisläget. Här berörda föreningar och deras medlemmar ha naturligtvis drabbats av de påfrestningar, som blivit en följd härav. Det överväldigande antalet kårer, som staten tillhandahåller mässlokaler, har emellertid icke drabbats av denna art krispåfrestning. Det förefaller vara högst välmotiverat att nu, då krisen lättat, någon del av det tidigare bidraget återgår. Skäligt är, att anslaget nu fastställs, så att det medger en fördubbling av hyresbidraget till de ifrågakvarande föreningarna. För att nå ett sådant syfte synes anslaget behöva ökas med blott 1,000 kronor.»

Förevarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 9,600 kronor.

I sin skrivelse rörande sjöförsvarets medelsbehov för nästkommande budgetår har marinförvaltningen anmält, att det belopp av 3,310 kronor, som enligt gällande stat utginge såsom bidrag till underhåll av sjökrigshistoriska samlingar, icke behövde upptagas å samma stat för nästa budgetår. Anslaget, som härigenom skulle kunna minskas till 6,290 kronor, har emellertid av marinförvaltningen ansetts böra uppföras med 9,000 kronor för att därmed bland annat ökade hyresbidrag skulle kunna utgå till vissa sammanslutningar inom marinen. Departementschefen har emellertid ansett, att för möjliggörande av höjning av nu utgående bidrag minskningen av anslaget borde begränsas allenast därhän, att detsamma i riksstaten upptoges med ett belopp av 7,500 kronor.

Utskottet har funnit välgående skäl tala till förmån för den av herrar Lind och Törnkvist i Karlskrona i motionen II: 529 gjorda framställningen om höjning med 1,000 kronor av förevarande anslag i syfte att därmed kunna bereda åt här åsyftade sammanslutningar inom marinen en förhöjning av hittills utgående på grund av anslaget knapphet begränsade hyresbidrag.

Utskottet, som alltså ansluter sig till den i motionen gjorda hemställan, avstyrker däremot herr Meyerhöffers m. fl. i motionen II: 434 väckta förslag om ytterligare höjning av anslaget i fråga.

Utskottet.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till herrar Linds och Törnkvists i Karlskrona motion (II: 529) samt med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. motion (II: 434) i vad sistnämnda motion avser anvisande av högre anslag för här ifrågavarande ändamål än som av utskottet upptagits, till *understöd åt föreningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 8,500 kronor.

79:o) **Skrivmaterialier och expenser m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 92, sid. 130 och 131) att till skrivmaterialier och expenser m. m. för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 350,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion, II: 434, innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med 357,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet, som ansluter sig till Kungl. Maj:ts förslag och alltså avstyrker det motionsvis gjorda yrkandet, får hemställa,

att riksdagen må, i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. motion (II: 434) i här behandlad del, till *skrivmaterialier och expenser m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 350,000 kronor.

80:o) **Tryckningskostnader. Biblioteksverksamhet för underbefäl och manskap vid marinen.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 93 och 94, sid. 131) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 anvisa
 a) till *tryckningskostnader* ett förslagsanslag av 35,000 kronor;
 b) till *biblioteksverksamhet för underbefäl och manskap vid marinen* ett reservationsanslag av 6,000 kronor.

81:o) **Marinläkarkurs.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 95, sid. 131 och 132) att för anordnande av en marinläkarkurs för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 8,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434) innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 11,600 kronor.

Departementschefen har erinrat därom, att alltsedan marinläkarkåren organiserades, särskilda utbildningskurser för marinläkare ägt rum, då antalet marinläkare av andra graden, som ej deltagit i dylik kurs, uppgått till omkring tio. Sådan marinläkarkurs avhölls senast år 1930, sedan i riksstaten för budgetåret 1930/1931 för ändamålet uppförts ett anslag av 11,600 kronor.

Marinförvaltningen har hemställt, att för anordnande av en marinläkarkurs för budgetåret 1936/1937 anvisas ett belopp av 11,600 kronor.

Departementschefen har funnit erforderligt, att en dylik kurs anordnas under hösten 1936. I fråga om kostnaderna har departementschefen ansett desamma kunna begränsas till, i runt tal, 8,000 kronor.

Utskottet har vid prövningen av denna fråga inhämtat, att det icke torde vara möjligt att med det av Kungl. Maj:t begärda anslaget kunna för här ifrågavarande kurs förvärva lärare med erforderlig kompetens. Vid sådant förhållande och under erinran, att, då marinläkarkurs senast avhölls, ett anslag av 11,600 kronor anvisades för ändamålet, anser sig utskottet böra i enlighet med den i förevarande motion gjorda framställningen, vilken sammanfaller med marinförvaltningens förslag i ämnet, tillstyrka, att förevarande anslag höjes till 11,600 kronor.

Utskottet.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till herr Meyerhöffers m. fl. förevarande motion (II: 434) i här behandlad del, för anordnande av en *marinläkarkurs* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 11,600 kronor.

Förplägnad, beklädnad m. m.

82:o) **Förplägnad.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande detta anslag (punkt 96, sid. 132 och 133) jämte *dels* herr *von Helands m. fl.* och herr *I. Österströms m. fl.* motioner I: 59 och II: 522, *dels* herr *Gustafssons* i Välsnäs m. fl. motion II: 83, *dels* och herr *Meyerhöffers m. fl.* motion II: 434, sistnämnda motion i vad den avser förevarande anslag, kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

83:o) **Beklädnad.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag för ifrågavarande ändamål (punkt 97, sid. 133 och 134) jämte herr *Meyerhöffers m. fl.* motion II: 434, i vad densamma avser förevarande ändamål, kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

84:o) **Kasern- och förplägnadsutredning samt sängservis m. m.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag för ifrågavarande ändamål (punkt 98, sid. 134) jämte herr *Meyerhöffers m. fl.* motion II: 434, i vad densamma avser förevarande anslag, kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

85:o) **Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt m. m.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande detta anslag (punkt 99) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

86:o) **Modernisering av vissa matinträttningar vid marinen. Extra anskaffning av möbler och annan förläggingsmateriel.** På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar (punkterna 100 och 101, sid. 135—140) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 anvisa

a) för *modernisering av vissa matinträttningar vid marinen* ett reservationsanslag av 200,000 kronor;

b) till *extra anskaffning av möbler och annan förläggingsmateriel* ett reservationsanslag av 22,000 kronor.

Övningar.

87:o) **Flottans krigsberedskap och övningar.** Kungl. Maj:ts förslag rörande detta ärende (punkt 102, sid. 140 och 141) ävensom herr *Bagges m. fl.* och herr *Skoglunds m. fl.* likalydande motioner (I: 118 och II: 302) samt herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434), i vad dessa motioner avse förevarande anslag, komma att av riksdagen behandlas i annat sammanhang; vilket utskottet velat här

anmäla.

88:o) **Ökade förmåner under sjökommendering åt personal, tjänstgörande å undervattensbåt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 103, sid. 141) hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, för beredande av *ökade förmåner under sjökommendering åt personal, tjänstgörande å undervattensbåt*, för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 55,000 kronor.

89:o) **Kustartilleriets krigsberedskap och övningar.** Kungl. Maj:ts förslag rörande detta anslag (punkt 104, sid. 141 och 142) ävensom herr *Bagges m. fl.* och herr *Skoglunds m. fl.* likalydande motioner (I: 118 och II: 302) samt herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434), i vad dessa motioner avse förevarande anslag, komma att av riksdagen behandlas i annat sammanhang; vilket härmed

anmäles.

90:o) **Krigsövningar vid kustfästningarna.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag för ifrågavarande ändamål (punkt 105, sid. 142) jämte herr *Meyerhöffers m. fl.* motion II: 434, i vad densamma avser förevarande ändamål, kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

Sjukvård.

91:o) **Sjukvård för marinen.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag för ifrågavarande ändamål (punkt 106, sid. 142 och 143) jämte herr *Meyerhöffers m. fl.* motion II: 434, i vad densamma avser förevarande anslag, kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

Flytande materiel och byggnader.

92:o) **Underhåll av flottans fartyg och byggnader m. m.** Kungl. Maj:ts förslag rörande detta anslag (punkt 107, sid. 143 och 144) ävensom herr *Bagges m. fl.* och herr *Skoglunds m. fl.* motioner (I: 118 och II: 302) samt herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434), i vad nämnda motioner avse förevarande anslag, komma att av riksdagen behandlas i annat sammanhang; vilket härmed

anmäles.

93:o) **Flottans ersättningsbyggnad.** Kungl. Maj:ts förslag rörande detta anslag (punkt 108, sid. 144—147) ävensom *dels* herr *Bagges m. fl.* och herr *Skoglunds m. fl.* likalydande motioner (I: 118 och II: 302), *dels* herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434), *dels ock* herr *Jeppsons* motion (II: 549), samtliga motioner i vad de avse förevarande anslag, komma att av riksdagen behandlas i annat sammanhang; vilket härmed

anmäles.

94:o) **Befästningar, kustartilleriets kaserner m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 109, sid. 147 och 148) att till befästningar, kustartilleriets kaserner m. m. för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 335,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434) innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 375,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 300,000 kronor.

Marinförvaltningen har hemställt, att anslaget måtte för nästa budgetår uppföras med ett belopp av 375,000 kronor.

Departementschefen har ansett sig icke kunna tillstyrka en så betydande anslagsförhöjning som den av marinförvaltningen ifrågasatta utan föreslagit, att anslagsbeloppet bestämmes till 335,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit sig böra frångå Kungl. Maj:ts förslag, avstyrker följaktligen det motionsvis gjorda yrkandet om anvisande av högre anslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. motion (II: 434) i här behandlad del, till *befästningar, kustartilleriets kaserner m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 335,000 kronor.

95:o) **Kustartilleriets materiel m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 110, sid. 148 och 149) att till kustartilleriets materiel m. m. för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 644,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434) innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 669,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 575,000 kronor.

Marinförvaltningen har för nästa budgetår beräknat medelsbehovet under detta anslag till 747,000 kronor, vilket belopp ämbetsverket ansett kunna begränsas till 669,000 kronor.

Den av marinförvaltningen ifrågasatta anslagsökningen har departementschefen ansett sig icke kunna tillstyrka i dess helhet utan föreslagit en medelsanvisning av 644,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, avstyrker det motionsvis gjorda yrkandet om anvisande av högre anslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. motion (II: 434) i här behandlad del, till *kustartilleriets materiel m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 644,000 kronor.

96:o) **Anskaffning, underhåll och drift av sjöförsvarets motorfordon.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande detta anslag (punkt 111) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

97:o) **Ombyggnad av ångpanneanläggningen å pansarskeppet Gustaf V.** På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning (punkt 112, sid. 150 och 151) hemställer utskottet,

att riksdagen må för *ombyggnad av ångpanneanläggningen å pansarskeppet Gustaf V* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 375,000 kronor.

98:o) **Förnyelse av kustfästningarnas båtmateriel.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 113, sid. 151—153) att för förnyelse av kustfästningarnas båtmateriel för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 236,100 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434) innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 506,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 200,000 kronor.

Marinförvaltningen har hemställt, att medelsbehovet under detta anslag för nästa budgetår upptagas med 506,000 kronor.

Departementschefen har föreslagit, att anslaget bestämmes till 236,100 kronor.

Utskottet, som avstyrker det motionsvis gjorda yrkandet om anvisande av högre anslag än som av Kungl. Maj:t äskats, får hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. motion (II: 434) i här behandlad del, för *förnyelse av kustfästningarnas båtmateriel* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 236,100 kronor.

99:o) **Brännoljecisterner för flottan. Kajarbeten å Stockholms örlogsvarv. Baracker i Vaxholms fästnings yttre linje m. m. Värmeledning inom kustartilleriets kasernetablissemang i Karlskrona.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 114—117, sid. 153—158) hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) för uppförande av *brännoljecisterner för flottan* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 230,000 kronor;

b) medgiva att för *kajarbeten å Stockholms örlogsvarv* må disponeras ett belopp av 12,011 kronor ur Stockholms varvs byggnadsfond;

c) till *baracker i Vaxholms fästnings yttre linje m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 150,000 kronor;

d) till *värmeledning inom kustartilleriets kasernetablissemang i Karlskrona* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 40,000 kronor.

100:o) **Bombsäkra skyddsrum för minammunition m. m. Bombsäkert skyddsrum för torpedammunition i Karlskrona.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 118 och 119, sid. 159) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 anvisa

a) för anordnande av *bombsäkra skyddsrum för minammunition* m. m. ett reservationsanslag av 115,000 kronor;

b) för anordnande av *bombsäkert skyddsrum för torpedammunition i Karlskrona* ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

101:o) **Motion om anslag till förstärkning av luftvärnsartilleriet å pansarskeppen av Sverige-typ.** Herr *Jeppssons* motion (II: 549), i vad den bland annat avser anvisande av medel för här ifrågavarande ändamål, kommer att av riksdagen behandlas i annat sammanhang; vilket härmed

anmäles.

102:o) **Motion om vissa utredningar beträffande flottans fartyg samt kustartilleriförsvaret.** Herr *Jeppssons* motion (II: 549) om utredningar dels beträffande lämpligaste sammansättningen av flottans fartygsförband och storleken av dess fartygstyper, dels ock i fråga om förstärkt kustartilleriförsvaret å rikets västra kust, kommer att av riksdagen behandlas i annat sammanhang; vilket härmed

anmäles.

Artilleri-, min-, torped-, radio- och annan teknisk materiel.

103:o) **Skjut- och materielförsök samt inskjutning av kanoner.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 120, sid. 160) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *skjut- och materielförsök samt inskjutning av kanoner* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

104:o) **Luftvärnsmateriel m. m. för flottans fartyg.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag för ifrågavarande ändamål (punkt 121, sid. 160) jämte herr *Meyerhöffers m. fl.* motion II: 434, i vad den avser förevarande anslag, kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

105:o) **Minmateriel för marinen.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag för ifrågavarande ändamål (punkt 122, sid. 161) jämte herr *Meyerhöffers m. fl.* motion II: 434, i vad densamma avser förevarande anslag, kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

106:o) **Prövning och undersökning av brisanta sprängämnen m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 123, sid. 161) hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, till *prövning och undersökning av brisanta sprängämnen m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 25,000 kronor.

107:o) **Motmedel mot undervattensbåtar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 124, sid. 161) att för anskaffning av motmedel mot undervattensbåtar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 75,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434) innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 100,000 kronor.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, avstyrker följaktligen det motionsvis gjorda yrkandet om anvisande av högre anslag.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. motion (II: 434) i här behandlad del, för anskaffning av *motmedel mot undervattensbåtar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 75,000 kronor.

108:o) **Försök med teknisk materiel.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 125, sid. 162) att till försök med teknisk materiel för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 60,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434) innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 75,000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag att för nästa budgetår måtte anvisas för ifrågavarande ändamål samma belopp som för det löpande budgetåret. Härav följer, att utskottet avstyrker det motionsvis gjorda yrkandet om högre anslag.

Utskottet.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. motion (II: 434) i här behandlad del, till *försök med teknisk materiel* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 60,000 kronor.

109:o) **Brandrör m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 126—128, sid. 162—163) hemställer utskottet,

- att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 anvisa
- a) för anskaffning av *brandrör* ett reservationsanslag av 24,000 kronor;
 - b) för *modernisering av flottans artilleriammunition* ett reservationsanslag av 30,000 kronor;

e) till isättande av *nya kärnrör m. m. i marinens artilleripjäser* ett reservationsanslag av 30,000 kronor.

110:o) **Kustartilleriförsvaret på Gotland.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande detta anslag (punkt 129, sid. 164) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed anmäles.

111:o) **Luftvärnsmateriel för kustfästningarna.** Kungl. Maj:ts förslag rörande detta anslag (punkt 130, sid. 164) ävensom *dels* herr *Bagges m. fl.* och herr *Skoglund's m. fl.* likalydande motioner (I: 118 och II: 302), *dels* herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434), *dels ock* herr *Jeppssons* motion (II: 549), samtliga motioner i vad de avse förevarande anslag, komma att av riksdagen behandlas i annat sammanhang; vilket härmed anmäles.

112:o) **Torpeder.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 131, sid. 164 och 165) att för anskaffning av torpeder för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 125,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434) innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 234,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet, som tillstyrker den av Kungl. Maj:t för ändamålet äskade medelsanvisningen, avstyrker det motionsvis gjorda yrkandet om högre anslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. motion (II: 434) i här behandlad del, för anskaffning av *torpeder* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 125,000 kronor.

113:o) **Anskaffning av radiomateriel för marinen.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 132, sid. 165) att för radiomateriel för marinen för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 40,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434) innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 172,500 kronor.

Utskottet.

Utskottet, som avstyrker det motionsvis gjorda yrkandet om beviljande av högre anslag än som av Kungl. Maj:t äskats, får hemställa,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. motion (II: 434) i här behandlad del, för *radiomateriel för marinen* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 40,000 kronor.

114:o) **Åtgärder för industriens krigsorganisation och marinförvaltningens krigsförberedelser.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 133, sid. 165) att till åtgärder för industriens krigsorganisation och marinförvaltningens krigsförberedelser för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 40,000 kronor.

Herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434) innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 80,000 kronor.

Utskottet, som icke funnit anledning frågå Kungl. Maj:ts förslag, avstyrker den väckta motionen i denna del.

Utskottet.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Meyerhöffers m. fl. motion (II: 434) i här behandlad del, till *åtgärder för industriens krigsorganisation och marinförvaltningens krigsförberedelser* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 40,000 kronor.

Sjökarteverket.

115:o) **Avlöning till personal vid sjökarteverket.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 134, sid. 166—169) att

dels fastställa följande personalförteckning för den civila personalen å ordinarie stat vid sjökarteverket:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
3 förste aktuarier		B 26
1 aktuarie		B 22
1 kartograf		B 21
1 redogörare		B 18
12 ritare eller gravörer		B 15
2 ritbiträden		B 7
1 kanslibiträde		B 7
1 expeditivsvakt		B 5;

dels godkänna följande stat för sjökarteverket, att tillämpas från och med den 1 juli 1936:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, *förslagsvis* kronor 130,500: —
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t

» 28,220: —

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 55,900: —	
b. Avlöningsförhöjningar m. m., för-		
slagsvis	» 3,500: —	kronor 59,400: —
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordi-		
narie tjänstemän, förslagsvis	» 11,000: —	
		<u>Summa förslagsanslag kronor 229,120. —</u>

eller, i runt tal, 229,000 kronor;

dels ock till avlöning till personal vid sjökarteverket för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 229,000 kronor.

Uti en inom andra kammaren av herr *B. Holmgren* väckt motion (nr 246) har hemställts, att riksdagen ville med ändring av Kungl. Maj:ts förslag beräkna medel för avlöning till redaktören för tidskriften »Underrättelser för sjöfarande» med 6,000 kronor för år.

Beträffande de skäl, motionären anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 196,740 kronor.

Departementschefen har föreslagit, att det för närvarande under rubriken »arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t» upptagna beloppet av 600 kronor till den eller de ritare eller gravörer, som förordnas att biträda vid rit- och gravyarbetenas ledning och övervakande ävensom vid instruktion av yngre ritare och gravörer måtte höjas till 900 kronor. Vidare har förordats, att den ritare, som handhar kartverkets instrument-uppbörd, tillerkännes ett årligt arvode av 180 kronor.

Beträffande det till redaktören för tidskriften »Underrättelser för sjöfarande» utgående arvodet, vilket av kartverkschefen med stöd av kungl. brev den 25 september 1920 fastställts till 6,000 kronor för år, har departementschefen funnit sagda arvode icke kunna anses vara utmätt i enlighet med de grunder, som av Kungl. Maj:t tillämpas vid bestämmandet av ersättning åt arvodespersonal inom försvarsväsendet. Redaktörens arvode har synts departementschefen böra i enlighet med dessa grunder nedsättas till 3,600 kronor för år. Sistnämnda arvode ävensom avlöningar till viss vid tidskriften anställd extra personal, vilka hittills utgått under anslaget till redigering och utgivning av tidskriften »Underrättelser för sjöfarande», hava av departementschefen för nästkommande budgetår beräknats under sjökarteverkets avlöningsanslag.

Utskottet.

Vidkommande det motionsvis gjorda yrkandet om höjning till 6,000 kronor av det till redaktören för tidskriften »Underrättelser för sjöfarande» avsedda arvodet anser sig utskottet på skäl, som av departementschefen anförts, och under erinran tillika, att i det framlagda förslaget angående försvarsväsendets

ordnande ifrågavarande arvode förutsatts skola utgå med 3,600 kronor för år, böra avstyrka motionen.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot den av departementschefen verkställda beräkningen av förevarande anslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Holmgrens motion (II: 246),

a) fastställa följande personalförteckning för den civila personalen å ordinarie stat vid sjökarteverket:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
3 förste aktuarier	B 26
1 aktuarie	B 22
1 kartograf	B 21
1 redogörare	B 18
12 ritare eller gravörer	B 15
2 ritbiträden	B 7
1 kanslibiträde	B 7
1 expeditiönsvakt	B 5;

b) godkänna följande stat för sjökarteverket, att tillämpas från och med den 1 juli 1936:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 130,500:—
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 28,220:—
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m. kronor 55,900:—	
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i> 3,500:—	» 59,400:—
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	» 11,000:—
<u>Summa förslagsanslag kronor 229,120:—</u>	

eller, i runt tal, 229,000 kronor;

c) till *avlöning till personal vid sjökarteverket* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 229,000 kronor.

116:o) **Omkostnader för sjömätningväsendet. Omkostnader för kontroll- och undersökningväsendet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 135 och 136, sid. 169—171) hemställer utskottet,

a) att riksdagen må till *omkostnader för sjömätningväsendet* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 327,000 kronor;

b) till *omkostnader för kontroll- och undersökningsväsendet* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 10,000 kronor.

117:o) **Tidskriften »Underrättelser för sjöfarande».** Bidrag till internationella hydrografiska byrån. Förnyelse av sjökartverkets båtmaterial. På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar (punkterna 137—139, sid. 172—176) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 anvisa

a) till redigering och utgivning av *tidskriften »Underrättelser för sjöfarande»* ett reservationsanslag av 22,000 kronor;

b) till beredande av *bidrag till internationella hydrografiska byrån* ett förslagsanslag av 12,000 kronor;

c) till *förnyelse av sjökartverkets båtmaterial* ett reservationsanslag av 53,000 kronor.

Diverse.

118:o) **Utgivande av läroböcker, beskrivningar, reglementen och instruktioner m. m. Extra utgifter. Semester åt vid sjöförsvaret anställda arbetare. Revidering av vissa sjökort.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 140—143, sid. 176—178) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 anvisa

a) till *utgivande av läroböcker, beskrivningar, reglementen och instruktioner m. m.* ett reservationsanslag av 12,000 kronor;

b) till *extra utgifter* ett reservationsanslag av 80,000 kronor;

c) till *semester åt vid sjöförsvaret anställda arbetare* ett förslagsanslag av 180,000 kronor;

d) för *revidering av vissa sjökort* ett reservationsanslag av 6,500 kronor.

119:o) **Flyttningskostnader m. m. för de sjökrigshistoriska samlingarna.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 144, sid. 178) hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, till *flyttningskostnader m. m. för de sjökrigshistoriska samlingarna* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 5,000 kronor.

120:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare vid sjöförsvaret.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag för dyrtidstillägg åt befattningshavare vid sjöförsvaret (punkt 145) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande; vilket härigenom

anmäles.

121:o) Motion angående vissa anslag under fjärde huvudtiteln, sjöförsvaret. Herr Meyerhöffers m. fl. motion, II: 434, avser, såvitt utskottet kunnat finna, för sjöförsvarets vidkommande, att, utöver av utskottet i det föregående omförmälda anslagsfrågor, för budgetåret 1936/1937 måtte för nedan nämnda ändamål anvisas anslag å belopp, som för respektive ändamål anges:

Komplettering av bevaringsbeklädnadsförråden m. m.	kronor 150,000
Förlängning av minkryssaren Klas Fleming	» 100,000
Modernisering av strålkastaranläggningarna å Sverige-skeppen	» 125,000
Ändring av manskapsköken å Sverige-skeppen	» 25,000
Ombyggnad av flottans skeppsbro å Karlskrona örlogsvarv	» 45,000
Hygieniska anordningar å Karlskrona örlogsstation och örlogsvarv	» 20,000
Modernisering av torpedverkstaden i Karlskrona	» 57,000
WC-anläggningar i Vaxholms fästning	» 88,000
Ordnande av vattenförhållandena å Rindö västra del	» 50,000
Motorpräm för Vaxholms fästnings fortifikationsförvaltning	» 60,000
Ordnande av förläggningen å Stora Käsö	» 72,000
WC å Kungsholms fort i Karlskrona fästning	» 14,000
Värmeledning i Amiralitetskyrkan i Karlskrona	» 26,000
Ammunitionsrum m. m. vid vissa befästningar i Karlskrona fästning	» 40,000
Bombsäkert skyddsrum för artilleriammunition i Karlskrona	» 140,000
Nytt tändmedelshus på Fjäderholmarna	» 70,000
Fullbordande av ett svårt kustartilleribatteri	» 160,000
Utbyggande av kustartilleriförsvaret i Stockholms skärgård	» 395,000
Traktorer och båtmateriel för rörligt sjöfartsartilleri	» 50,000
Eldledningsinstrument för kustartilleriet	» 50,000
Modern artilleriammunition för kustfästningarna	» 60,000
Gasskyddsmateriel för kustfästningarna	» 60,000
Kulsprutegevär för kustfästningarna	» 24,000
Fartygshydrofoner	» 90,000
Inventarier för marinens hjälpfartyg	» 225,600
Svepmateriel för flottan	» 120,000
Paravaner å minkryssaren Clas Fleming	» 50,000
Stridsbelysningsmateriel för kustfästningarna	» 275,000
Telefonmateriel för kustfästningarna	» 52,500
Anskaffning av fasta bottenhydrofoner	» 100,000
Minkabel för kustfästningarna	» 30,000
Torpedcentralsikte m. m. å jagare	» 40,000
Spårlös utskjutning å torpedtuber	» 27,000
Radiolyssningsmateriel	» 50,000
Radiopejlmateriel för navigatoriskt bruk	» 35,000
Anskaffning av chifferapparater	» 17,500

Utskottet kommer framdeles att avgiva yttrande över ovannämnda i herr Meyerhöffers m. fl. förevarande motion (II: 434) gjorda framställningar; vilket härmed

anmäles.

D. FLYGVAPNET.

122:o) **Anslag under flygvapnet.** Kungl. Maj:ts förslag rörande de i statsverkspropositionen under avdelning Flygvapnet upptagna punkterna 146—161 och 163—169 ävensom dels herr *Bagges m. fl.* och herr *Skoglunds m. fl.* likalydande motioner (I: 118 och II: 302), dels herr *Meyerhöffers m. fl.* motion (II: 434), dels herr *Lagerfelts* och herr *Andersons* i Norrköping m. fl. likalydande motioner (I: 119 och II: 533), dels ock herr *Ossbahrs* motioner (II: 309 och II: 311), i vad samtliga dessa motioner hava avseende å utgifter under flygvapnet, komma att av riksdagen behandlas i annat sammanhang; vilket härmed

anmäles.

123:o) **Avlösning av arrendet å kronogodset Hässlö.** Kungl. Maj:t hade föreslagit riksdagen (punkt 162, sid. 196) att, i avvaktan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, för avlösning av arrendet å kronogodset Hässlö under fjärde huvudtiteln för budgetåret 1936/1937 beräkna ett förslagsanslag av 36,500 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t uti en den 31 januari 1936 dagtecknad proposition (nr 59), under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att för avlösning av arrendet å kronogodset Hässlö för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 26,000 kronor.

Kronogodset Hässlö nr 1, 2, 3 och 4 i Badelunda socken av Västmanlands län har genom kontrakt den 4 mars 1930 av flygstyrelsen utarrenderats för tiden 14 mars 1930—14 mars 1937, dock med undantag dels av ett område å cirka 75 hektar, avsett att användas som flygfält, dels ock av vissa smärre, för olika ändamål avsedda områden. I skrivelse den 30 augusti 1935 har flygstyrelsen bland annat framhållit, att såvitt nu kunde bedömas, erfordrades inom en närliggande framtid, att ytterligare områden, som inginge i nämnda arrende, disponerades för flygvapnets behov.

Departementschefen har framhållit, att, då kronogodset Hässlö numera i väsentligt större omfattning än tidigare erfordras för 1. flygkårens eget behov, ifrågakommande arrende borde den 14 mars 1937 avlösas.

I fråga om ersättning för arrendatorn tillhöriga byggnader och anläggningar har departementschefen ansett sig böra utgå från en av domänintendenten i Västmanlands län gjord, av domänstyrelsen biträdd uppskattning

innebärande ett medelsbehov av 24,800 kronor. För oförutsedda utgifter har beräknats cirka 1,200 kronor. Förevarande anslagsbehov komme således att uppgå till (24,800 + 1,200 =) 26,000 kronor.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må för *avlösning av arrendet å kronoegendomen Hässlö* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 26,000 kronor.

E. GEMENSAMMA ANSLAG.

124:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ersättning till statens allmänna fastighetsfond (punkt 170) har riksdagen redan fattat beslut; varom utskottet velat erinra.

125:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 171) kommer utskottet att framdeles avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

126:o) **Försvarsväsendets lönenämnd. Befrämjande av den andliga vården vid försvarsväsendet.** På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar (punkterna 172 och 173, sid. 201 och 202) hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum,

a) till *försvarsväsendets lönenämnd* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett anslag av 11,000 kronor;

b) till *befrämjande av den andliga vården vid försvarsväsendet* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 44,500 kronor.

127:o) **Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen.** I fråga om Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag till tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen (punkt 174) avgiver utskottet framdeles under riksdagen utlåtande; vilket härmed

anmäles.

128:o) **Provisoriskt dyrortstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst m. m.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till provisoriskt dyrorts-

tilllägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst m. m. (punkt 175) har riksdagen redan fattat beslut; varom utskottet velat här

erinra.

129:o) **Rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 176, sid. 203 och 204) hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) förklara, att den av riksdagen för budgetåret 1935/1936 godkända staten för rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap skall i oförändrat skick gälla under budgetåret 1936/1937;

b) för *rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett anslag av 80,000 kronor.

130:o) **Militärmeteorologisk informationstjänst. Kommunalutskylder för försvarsväsendets till tjänstebostäder upplåtna fastigheter. Reglering av vissa kursförluster.** På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar (punkterna 177—179, sid. 204—208) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 anvisa

a) till *militärmeteorologisk informationstjänst* ett förslagsanslag av 26,900 kronor;

b) till *kommunalutskylder för försvarsväsendets till tjänstebostäder upplåtna fastigheter* ett förslagsanslag av 83,000 kronor;

c) till *reglering av vissa kursförluster* ett förslagsanslag av 75,000 kronor.

131:o) **Underhållskostnader för vissa samvetsömma värnpliktiga.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 180, sid. 208—215) att till underhållskostnader för vissa samvetsömma värnpliktiga för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 270,000 kronor.

I sin berättelse angående verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för tiden 1 juli 1933—30 juni 1934 framhöllo riksdagens år 1934 församlade revisorer, att det — på angivna grunder — måste anses önskvärt, att för framtiden samtliga statsverkets kostnader för sådana samvetsömma värnpliktiga, som i stället för tjänstgöring vid krigsmakten utförde civilt arbete för statens räkning (civilarbetare), upptoges å ett särskilt för ändamålet anvisat riksstatsanslag, vilket då lämpligen borde uppföras under rubriken »Gemensamma anslag» å fjärde huvudtiteln.

I sitt utlåtande (nr 126, punkt 4) i anledning av revisorerernas nyssnämnda berättelse anförde statsutskottet vid 1935 års riksdag, att utskottet anslöte sig till det av revisorererna framställda förslaget, vilket tillstyrkts av arméförvaltningen.

Detta statsutskottets uttalande lämnades av riksdagen utan erinran.

Under återopande av vad sålunda förekommit har arméförvaltningen i sin skrivelse rörande lantförsvarets medelsbehov för nästkommande budgetår hemställt, att för budgetåret 1936/1937 samtliga löpande underhållskostnader för sådana värnpliktiga, vilka hysa samvetsbetänkligheter mot varje tjänstgöring vid krigsmakten, måtte sammanföras under ett anslag, som av ämbetsverket upptagits med 258,000 kronor.

Departementschefen har i likhet med statsrevisorerna och riksdagen ansett det önskvärt att få samtliga löpande kostnader för ifrågavarande samvetsömna värnpliktiga enhetligt redovisade, och fördenskull funnit sig böra tillstyrka arméförvaltningens förslag om dessa kostnaders sammanförande under ett anslag, vilket av departementschefen beräknats till 270,000 kronor.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till *underhållskostnader för vissa samvetsömna värnpliktiga* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 270,000 kronor.

Stockholm den 23 maj 1936.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Johansson* i Fredrikslund, *Nilsson* i Gränebo, *Oscar Olsson*, *Asplund*, *Borell*, *Wallis*, *Nylander*, *Nilsson* i Fredriksfält, *Jonsson* i Lycksele, *Sandén*, *Tham* och *Bäcklund*, samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Råstock, *Jansson*, *Strindlund*, *Törnkvist* i Karlskrona, *Holmgren*, *Eriksson* i Stockholm, *Jeppsson*, *Andersson* i Höör, *Persson* i Falla, *Svensson* i Grönvik, *Jonsson* i Eskilstuna och *Holmström*.

Reservationer:

vid *punkt 5:o*) (avlönning till personal vid staber och truppförband m. fl.) av herrar *Oscar Olsson*, *Sandén*, *Jansson* i Falun, *Eriksson* i Stockholm, *Andersson* i Höör och *Jonsson* i Eskilstuna, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Utskottet avser — — — i annat sammanhang.

Utskottet vill — — — å övergångsstat.

Motionen II: 438 åsyftar, såsom ovan nämnts, att avskedad beställningshavare av manskapet vid armén, som icke avlagt furirsexamen, måtte, efter Kungl.

Maj:ts prövning i varje särskilt fall, kunna erhålla anställning över stat, därest i övrigt för dylik anställning fastställda villkor äro å honom tillämpliga. Som de i motionen anförda synpunkterna enligt utskottets mening ej innebära tillräckliga skäl att frångå departementschefens uppfattning i denna fråga, har utskottet ansett, att motionen ej bör vinna riksdagens bifall.

På grund av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) med bifall till herr Törnkvists i Karlskrona motion (II: 317) medgiva, att, i överensstämmelse med för innevarande budgetår tillämpade huvudgrunder, under budgetåret 1936/1937 må utgå tillfällig löneförbättring åt löjtnanter och sergearter på aktiv stat och övergångsstat ävensom åt furirer av första klassen (likställda);

b) med avslag å herr Holmströms motion (II: 438) beträffande utsträckt rätt till överstatsanställning och i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag bemyndiga Kungl. Maj:t att under budgetåret 1936/1937, i enlighet med av Kungl. Maj:t meddelade närmare bestämmelser, bereda avskedad beställningshavare av manskapet vid armén med en tjänstetid av minst sex år möjlighet att kvarstå viss tid över stat vid vederbörligt truppförband (kår).»

vid punkt 24:o) (frivilliga skytteväsendets befrämjande) av herrar *Oscar Olsson, Asplund, Waller, Sandén, Bäcklund, Anderson* i Råstock, *Jansson* i Falun, *Törnkvist* i Karlskrona, *Eriksson* i Stockholm, *Andersson* i Höör och *Jonsson* i Eskilstuna, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Under erinran om att behövligheten av anslag å riksstaten för det frivilliga skytteväsendets befrämjande redan länge varit starkt omtvistad, finner sig utskottet, med beaktande av vad departementschefen för egen del anför gentemot anvisande av medel härtill för nästkommande budgetår, böra avstyrka de föreliggande motionerna i fråga om anslag för ändamålet. I avslutning härtill avstyrker utskottet jämväl det i motionen II: 76 framförda yrkandet angående dyrtidstillägg åt viss å överstyrelsens expedition anställd personal.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) avslå de av herr S. Larsson m. fl. och herr J. Nilsson i Hörby m. fl., herr T. Gardell i Gahns m. fl., herrar O. Wallén och G. Nyblom samt herrar A. Meyerhöffer och C. G. Jacobsson väckta motionerna (I: 23 och II: 81, II: 250, II: 1 samt II: 38) rörande anslag för budgetåret 1936/1937 till det frivilliga skytteväsendets befrämjande;

b) avslå den av herr Holmgren väckta motionen (II: 76) angående dyrtidstillägg för budgetåret 1936/1937 till den å skytteförbundens överstyrelses expedition anställda personalen.»

vid *punkt 115:0*) (avlöning till personal vid sjökarteverket) av herrar *Johansson* i Fredriksfält, *Borell*, *Nylander*, *Jonsson* i Lycksele, *Tham*, *Törnkvist* i Karlskrona, *Holmgren*, *Jeppsson* och *Holmström*, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Utskottet vill erinra därom, att avlöningen till redaktören av tidskriften 'Underrättelser för sjöfarande' med stöd av kungl. brev den 25 september 1920 fastställdes till 6,000 kronor för år. Då denne befattningshavare tillträdde sin tjänst den 1 juli 1932 måste han givetvis hava räknat med att bliva bibehållen vid nämnda arvode. Att därför nu vidtaga en sänkning av arvodet synes utskottet obilligt, allrahelst som några förändringar i arten och omfattningen av de med befattningen förenade göromålen icke vidtagits. Framhållas må, att en sänkning av arvodet komme att försvåra möjligheten att förvärva tillräckligt kvalificerad personal å här ifrågavarande tjänst, vilken, såsom chefen för sjökarteverket framhållit, närmast torde vara att jämföra med en förste aktuarietjänst i 26:e lönegraden. Utskottet finner vid sådant förhållande i likhet med motionären skäligt, att arvodet i fråga bibehålles vid 6,000 kronor. Härigenom skulle det i staten för sjökarteverket under rubriken 'arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t' upptagna beloppet å 28,220 kronor böra höjas med (6,000 — 3,600 =) 2,400 kronor till 30,620 kronor och statens slutsumma ökas till 231,520 eller, i runt tal, 231,500 kronor, med vilket senare belopp anslaget bör uppföras.

Mot Kungl. Maj:ts förslag i övrigt har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till herr Holmgrens motion (II: 246),

a) fastställa följande personalförteckning för den civila personalen å ordinarie stat vid sjökarteverket:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
3 förste aktuarier	B 26
1 aktuarie	B 22
1 kartograf	B 21
1 redogörare	B 18
12 ritare eller gravörer	B 15
2 ritbiträden	B 7
1 kanslibiträde	B 7
1 expeditionsvakt	B 5;

b) godkänna följande stat för sjökartverket, att tillämpas från och med den 1 juli 1936:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 130,500: —
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t.....	» 30,620: —
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m. kronor 55,900: —	
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i> ... » 3,500: —	» 59,400: —
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän. <i>förslagsvis</i>	» 11,000: —
<u>Summa förslagsanslag kronor 231,520: —</u>	

eller, i runt tal, 231,500 kronor;

e) till *avlöning till personal vid sjökartverket* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 231,500 kronor.»